

*PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W NOWYM MIEŚCIE LUBAWSKIM*

***RAPORT
O STANIE SANITARNYM
POWIATU NOWOMIEJSKIEGO
ZA ROK 2020***

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W NOWYM MIEŚCIE LUBAWSKIM

Marzec 2021 r.

Spis treści

I. Wstęp	str.3
II. Działalność Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej	
w Nowym Mieście Lubawskim w 2020 r.	str. 4
III. Ocena stanu sanitarnego	str. 6
a. Epidemiologia	str. 6
1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	str.6
2. Realizacja szczepień ochronnych	str.23
3. Stan sanitarny podmiotów leczniczych.....	str. 28
b. Higiena Komunalna.....	str.32
c. Higiena Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku	str.45
d. Higiena Pracy	str. 56
e. Higiena Dzieci i Młodzieży	str.61
IV. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	str.67
V. Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna	str. 74

I. Wstęp

Szanowni Państwo,

W załączeniu przedstawiam raport o stanie sanitarnym powiatu nowomiejskiego. Zawiera on podsumowanie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nowym Mieście Lubawskim w 2020 roku oraz analizę występujących zagrożeń dla zdrowia mieszkańców powiatu.

Trwająca epidemia koronawirusa SARS-Cov-2 wywołującego chorobę Covid-19, jak również dynamiczna sytuacja epidemiologiczna w zakresie ogłaszania kolejnych etapów ograniczeń, miała zdecydowany wpływ na podejmowane działania. Sytuacja ta wymusiła przesunięcia pracowników z różnych komórek organizacyjnych Powiatowej Stacji do pracy w Sekcji Epidemiologii, ograniczając tym samym liczbę kontroli w zaplanowanych obiektach.

Mam nadzieję, że zawarte w opracowaniu informacje przybliżą Państwu działalność, którą prowadzimy, a także pozwolą spojrzeć na codzienną pracę ludzi troszczących się o zachowanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu.

Państwowy
Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Nowym Mieście Lubawskim

Ewa Pielak

II. Działalność Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej

Sytuacja epidemiologiczna zakażeń SARS-Cov-2 w powiecie nowomiejskim po ogłoszeniu epidemii w 2020 r. wymagała zastosowania wielu zmian organizacyjnych w pracy Powiatowej Stacji, aby podołać zwiększonej ilości zadań. Wprowadzono pracę na dwie zmiany oraz dyżury weekendowe.

Wszyscy pracownicy zostali zaangażowani do pracy w Sekcji Epidemiologii, a zaplanowane kontrole w nadzorowanych obiektach zostały w większości wstrzymane.

Ogółem przeprowadzono **4057 kontroli sanitarnych, w tym: 3650 wywiadów epidemiologicznych.**

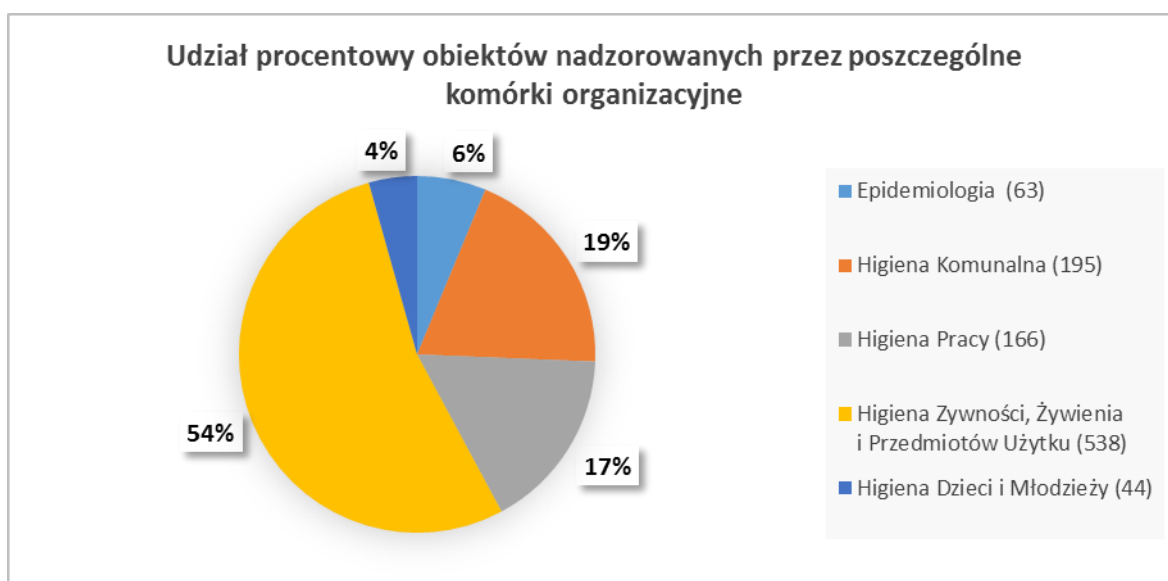
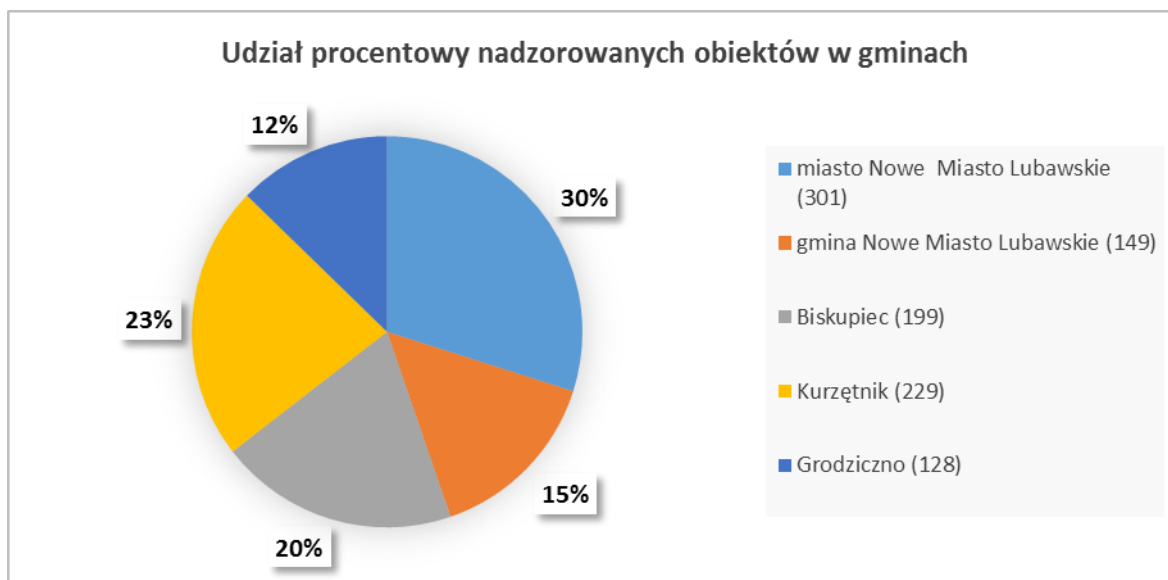
Pobrano do badania **186 próbek, w tym: 80 próbek wody do picia, 4 próbki ciepłej wody użytkowej, 101 próbek żywności, 1 próbkę materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.**

Wystawiono **1355 decyzji merytorycznych i 76 decyzji płatniczych.**

Zestawienie działalności kontrolnej PSSE w latach 2018-2020

PSSE	Kontrole			Decyzje merytoryczne		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Ogółem	956	822	4057	242	203	1355
Higiena Komunalna	256	166	98	77	90	63
Higiena Żywności	331	295	102	114	71	58
Higiena Pracy	110	112	19	37	30	9
Higiena Dzieci i Młodzieży	69	63	14	12	11	7
Epidemiologia	173	159	3762	3	1	1218
Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	7	18	10	0	0	0
Promocja Zdrowia	9	9	0	0	0	0

Ilość nadzorowanych obiektów przez PSSE w Nowym Mieście Lubawskim

III. Ocena stanu sanitarnego

a. Epidemiologia

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Po ogłoszeniu stanu epidemii w Polsce w dniu 20 marca 2020 roku, praca Sekcji Epidemiologii skierowana była głównie na działania związane z opracowaniem zakażeń wirusem SARS-CoV-2, których zarejestrowano 1544 przypadki. Sytuację epidemiologiczną innych chorób zakaźnych należy uznać za zadowalającą. Duży wpływ na tę sytuację miały prowadzone działania przeciwepidemiczne polegające na zapobieganiu rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych poprzez prowadzenie nadzoru epidemiologicznego nad osobami chorymi, informowanie o drogach przenoszenia zakażeń i profilaktyce między innymi poprzez szczepienia ochronne. Podobnie jak w ubiegłym roku nie rejestrowano groźnych dla życia zachorowań na dur brzuszny, błonicę, wściekliznę u ludzi, poliomyelitis, zachorowań na odrę, krztusiec, czerwonkę, włośnicę czy zatrucia grzybami.

Raport sytuacji epidemiologicznej wybranych chorób zakaźnych sporządzono w oparciu o nadsyłane przez podmioty lecznicze i laboratoria medyczne zgłoszenia zachorowań i podejrzenia zachorowań na choroby zakaźne lub wyniki badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych.

W związku ze zgłoszeniem chorób zakaźnych przeprowadzono 2058 dochodzeń epidemiologicznych. Dochodzenia dotyczyły zgłoszonych przez lekarzy do Powiatowej Stacji takich zachorowań jak m.in.: Covid-19, salmonellozę, boreliozę, gruźlicę, chorobę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae*, nosiciele pałeczek salmonella oraz w przypadkach narażenia osób na zakażenie wirusem wścieklizny, czyli pogryzień przez zwierzęta.

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania chorób zakaźnych na terenie powiatu zostały przedstawione w formie tabelarycznej. Tabela nr1 przedstawia zarejestrowane przypadki chorób zakaźnych, liczbę hospitalizacji i zapadalność na terenie powiatu nowomiejskiego w roku 2020 z porównaniem do 2019 roku.

Tabela nr 2 przedstawia zachorowania na wybrane choroby zakaźne w Polsce i w powiecie nowomiejskim w 2020 roku z porównaniem do 2019 roku, i ich wskaźniki zapadalności, czyli liczbę zachorowań w przeliczeniu na 100 tysięcy mieszkańców, a u dzieci do lat 2 w przeliczeniu na 10 tysięcy mieszkańców.

Tabela nr 1

Zarejestrowane przypadki chorób zakaźnych, liczba hospitalizacji i zapadalność na terenie powiatu nowomiejskiego w roku 2019 i 2020.

Jednostka Chorobowa	2019			2020		
	Liczba zachorowań	Liczba hospitalizacji	Zapadalność	Liczba zachorowań	Liczba hospitalizacji	Zapadalność
Biegunki ogółem:	97	55	218,6	44	23	99,57
Biegunki u dzieci w wieku do 2 lat :	37	23	323,42	13	11	107,26
Salmonelloza – zatrucia pokarmowe	12	12	27,04	17	12	38,47
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe: ogółem	1	1	2,25	-	-	-
Wirusowe zakażenia jelitowe: ogółem	100	94	225,36	41	41	92,78
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe: ogółem	10	10	22,53	5	5	11,31
Lamblioza	1	1	2,25	-	-	-
Płonica	25	1	56,34	8	1	18,10
Ospa wietrzna	235	3	529,6	34	1	76,94
Różyczka	2	-	4,50	-	-	-
Świnka	2	-	4,50	2	-	4,52
Róża	2	1	4,50	1	1	2,26
Krztusiec	3	1	6,76	-	-	-
Choroba meningokokowa	1	1	2,25	-	-	-
Tęžec	1	1	2,25	-	-	-
Kiła	1	-	2,25	-	-	-
Borelioza w tym Neuroborelioza (bakteryjne zapalenie opon mózgowych)	14	8	31,55	7	-	15,84
Osoby szczepione przeciwko wściekliznie	7	-	15,77	5	-	11,31
Wirusowe zapalenie opon mózgowych inne określone i nie określone	3	-	6,76	1	1	2,26
zapalenie opon mózgowych inne i nie określone	2	2	4,50	-	-	-
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> zapalenie opon mózgowych	1	1	2,25	1	1	2,26
Wirusowe zapalenie wątroby typu A	3	3	6,76	-	-	-
Wirusowe zapalenie wątroby typu C	2	2	4,50	-	-	-
Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat	-	-	-	1	1	2,26
Gruźlica	9	9	20,28	2	2	4,52
Tymczasowi nosiciele pałeczek salmonella	2	-	4,50	1	-	2,26
Grypa : zachorowania i podejrzenie ogółem :	669	13	1507,67	1363	19	3084,0
u dzieci do lat 14 :	342	12	2989,51	663	14	1500,0
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	-	-	-	1544	105	3494,0
Ogółem	1205	210	2715,61	3077	213	6963,0

Tabela nr 2

Zachorowania na wybrane choroby zakaźne w Polsce i w powiecie nowomiejskim od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.

Jednostka chorobowa		Polska		powiat nowomiejski	
		01.01. - 31.12.2020 r.			
		Liczba	Zapadalność	Liczba	Zapadalność
Salmoneloza	razem	5270	13,73	17	38,47
	zatrucia pokarmowe	5092	13,27	17	38,47
	posocznica	107	0,28	-	-
	inne zakażenia pozajelitowe	71	0,18	-	-
Czerwonka bakteryjna (szigelozja)		12	0,03	-	-
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	razem	11800	30,74	5	11,31
	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą	72	0,19	-	-
	wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną	8	0,02	-	-
	wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	109	0,28	1	2,26
	wywołane przez <i>Campylobacter</i>	443	1,15	1	2,26
	wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>	99	0,26	-	-
	wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	10047	26,17	3	6,78
	inne określone	416	1,08	-	-
nie określone	606	1,58	-	-	
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		735	96,05	2	16,50
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	razem	97	0,25	-	-
	gronkowcowe	4	0,01	-	-
	jadem kielbasianym (botulizm)	9	0,02	-	-
	wywołane przez <i>Cl. Perfringens</i>	6	0,02	-	-
	inne określone	10	0,03	-	-
	nie określone	68	0,18	-	-
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2		8	1,05	-	-
Lamblioza (giardioza)		355	0,92	-	-
Kryptosporidioza		2	0,01	-	-
Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	razem	14386	37,48	41	92,78
	wywołane przez rotawirusy	5962	15,53	9	20,36
	wywołane przez norowirusy	1485	3,87	21	47,52
	inne określone	1865	4,86	11	24,89
	nie określone	5074	13,22	-	-
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		6230	814,17	27	222,77
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelit. BNO	ogółem	25857	67,36	44	99,57
	w tym dzieci do lat 2	7238	945,90	13	107,26
Tularemia		3	0,01	-	-
Brucelloza: nowe zachorowania		1	0,00	-	-
Leptospiroza		1	0,00	-	-
Jersinioza pozajelitowa		23	0,06	-	-
Mikobakteriozy - inne i BNO		79	0,21	-	-

Listerioza		51	0,13	-	-
Tężec	ogółem	2	0,01	-	-
	noworodków	-	-	-	-
Krzusiec		743	1,94	-	-
Płonica (szkarlatyna)		7639	19,90	8	18,10
Choroba meningokokowa, inwazyjna	ogółem	99	0,26	-	-
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	54	0,14	-	-
	posocznica	61	0,16	-	-
	inna określona i nie określona	3	0,01	-	-
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem	3104	8,09	1	2,26
	róża	3028	7,89	1	2,26
	zespół wstrząsu toksycznego	7	0,02	-	-
	inna określona i nie określona	70	0,18	-	-
Legionelloza	choroba legionistów	45	0,12	-	-
Kila	Kila wrodzona	6	1,62	-	-
	razem	716	1,87	-	-
	wczesna	330	0,86	-	-
	późna	34	0,09	-	-
	inne postacie kily i kila nieokreślona	352	0,92	-	-
Rzeżączka		250	0,65	-	-
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		168	0,44	-	-
Borelioza z Lyme	ogółem	12524	32,63	7	15,84
	neuroborelioza	104	0,27	-	-
Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		17	0,29	1	2,26
<i>Encefalopatie gąbczaste</i>	choroba Creutzfeldta-Jacoba (CJD)	11	0,03	-	-
Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		4277	11,14	5	11,31
Kleszczowe zapalenia mózgu		158	0,41	-	-
Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe	10	0,03	-	-
	inne określone	2	0,01	-	-
	nie określone	21	0,05	-	-
	w innych chorobach objętych MZ-56	2	0,01	-	-
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe	13	0,03	-	-
	opryszczkowe	5	0,01	-	-
	inne określone i nie określone	244	0,64	1	2,26
	w innych chorobach objętych MZ-56	3	0,01	-	-
Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna)		11	0,03	-	-
Choroba wywołana przez hantawirusy		3	0,01	-	-
Ospa wietrzna		71392	185,98	34	76,94
Odra		30	0,08	-	-
Różyczka		96	0,25	-	-
Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	109	0,28	-	-
	typu B - ostre	14	0,04	-	-
	typu B - przewlekłe i BNO	976	2,54	-	-
	typu C ostre - ogółem	11	0,03	-	-
	typu C ostre - wg definicji UE	2	0,01	-	-
	typu C - przewlekłe i BNO	929	2,42	-	-

	inne i nie określone	15	0,04	-	-
AIDS - Zespół nabytego upośledzenia odporności		43	0,11	-	-
Nowowykryte zakażenia HIV		934	2,43	-	-
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		577	1,50	2	4,52
Malaria (zimnica)		8	0,02	-	-
Bąblowica (echinokokoza)		18	0,05	-	-
Wągrzyca (cysticerkoza)		1	0,00	-	-
Włośnica		19	0,05	-	-
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	ogółem	545	1,42	1	2,26
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	66	0,17	1	2,26
	posocznicza	367	0,96	-	-
	inna określona i nie określona	201	0,52	-	-
Zespół hemolityczno-mocznicy w przebiegu zakażenia <i>E. coli</i>		6	0,02	-	-
Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna	ogółem	60	0,16	-	-
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	9	0,02	-	-
	posocznicza	32	0,08	-	-
	inna określona i nie określona	20	0,05	-	-
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	13	0,03	-	-
	inne określone	41	0,11	-	-
	inne, nie określone	63	0,16	-	-
Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		258	0,67	-	-
Zapalenie mózgu inne i nie określone		51	0,13	-	-
Grypa i podejrzenia grypy (ogółem)	ogółem	3164446	8243,65	1363	3084,0
	u dzieci w wieku 0-14 lat	1262119	21492,10	663	1500,0
Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza	8	2,16	-	-
	listerioza	6	1,62	-	-
Zakażenia SARS-CoV-2(COVID-19)		1255625	3271,01	1544	3494,0
Zakażenia SARS-CoV-2(COVID-19) - przypadki możliwe		17530	45,67	-	-
Zatrucia pestycydami – ostre		2	0,01	-	-
Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm - grzyby		2	0,01	-	-

Liczba mieszkańców na dzień 30.06.2020 r. powiat nowomiejski ogółem 44 188, dzieci do lat 2 : 1 212

Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)

Działanie przeciwepidemiczne podjęte w związku z pandemią SARS- CoV-2

Od początku stanu zagrożenia epidemicznego, a potem ogłoszenia epidemii wydawano decyzje o obowiązku odbywania izolacji i kwarantanny. Po 24.10.2020 r. w związku ze zmianą rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem epidemii zaprzestano wydawania decyzji w formie papierowej. Po tym okresie obowiązek odbywania kwarantanny i izolacji wynikał z wpisów do systemu elektronicznego tzw. Ewidencji Wjazdów do Polski (EWP)

wprowadzanych do bazy przez laboratoria wykonujące badania, pracowników Straży Granicznej i Inspekcji Sanitarnej.

W 2020 r. do dnia 24.10.2021 r. wydano :

-**1116** decyzji nakazujących poddanie się obowiązkowej kwarantannie (decyzje w formie papierowej). Ogółem nakazano poddanie się obowiązkowej kwarantannie **5552 osobom** w tym **1034** osoby miały nałożoną kwarantannę przez Straż Graniczną, **4518** osób przez Inspekcję Sanitarną, nadzorem epidemiologicznym objęto **ok. 900 osób**.

-**15** decyzji dotyczących skrócenia kwarantanny (na wnioski strony),

- **5** decyzji odmownych zwolnienia z odbywania obowiązkowej kwarantanny,

-**14** decyzji stwierdzających wygaśnięcie decyzji nakazującej poddanie się obowiązkowej kwarantannie,

- **2** decyzje dotyczące poddanie się obowiązkowej hospitalizacji,

- **21** decyzji nakazującej poddanie się obowiązkowej izolacji ,

- **17** decyzji stwierdzających wygaśnięcie izolacji,

- **2** decyzje nakładające karę pieniężną w wysokości po 300 zł każda za naruszenie obowiązku kwarantanny.

Przeprowadzono 107 kontroli z zakresu przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych w obiektach typu: restauracje, stacje paliw, dworzec PKS, apteki, małe gastronomie, urząd gminy, szkoły podstawowe oraz sklepy (spożywcze, drogerie, odzieżowe ze sprzętem AGD i elektrycznym), gabinety kosmetyczne, salony fryzjerskie, ośrodki rekreacyjne (stok narciarski oraz ośrodek sportów konnych). Większość kontroli przeprowadzana była z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji. Nie stwierdzono łamania przepisów przeciwepidemicznych przez właścicieli obiektów, urzędy i inne. Na miejscu udzielano instruktażu oraz ustnych pouczeń głównie w sprawie prawidłowego noszenia maseczek i dezynfekcji rąk.

Do działań wymagających dużego zaangażowania i czasu należało :

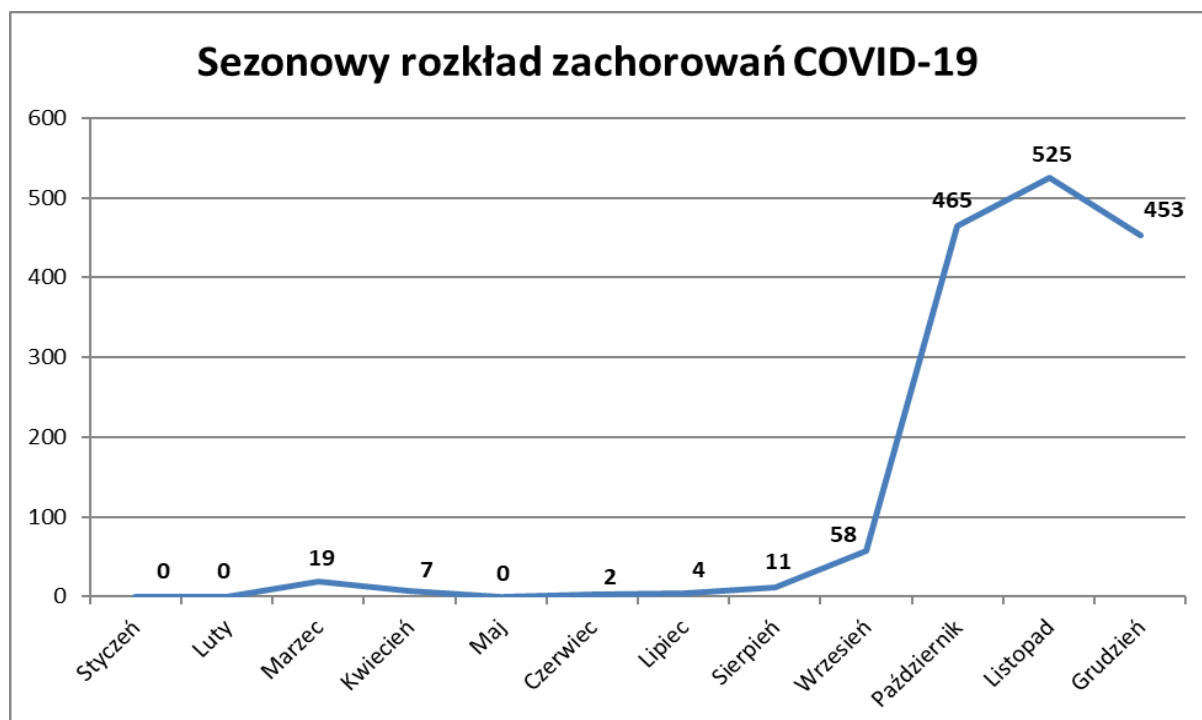
- udzielanie informacji telefonicznych dotyczących: kwarantanny, izolacji, warunków przekraczania granicy, kwarantanny obcokrajowców, pracy pracowników sezonowych przyjeżdżających z zagranicy, obostrzeń, nakazów i zakazów w czasie epidemii, udzielanie odpowiedzi na różne zapytania dotyczące epidemii,

- informowanie o wynikach zleconych testów w kierunku SARS-CoV-2,

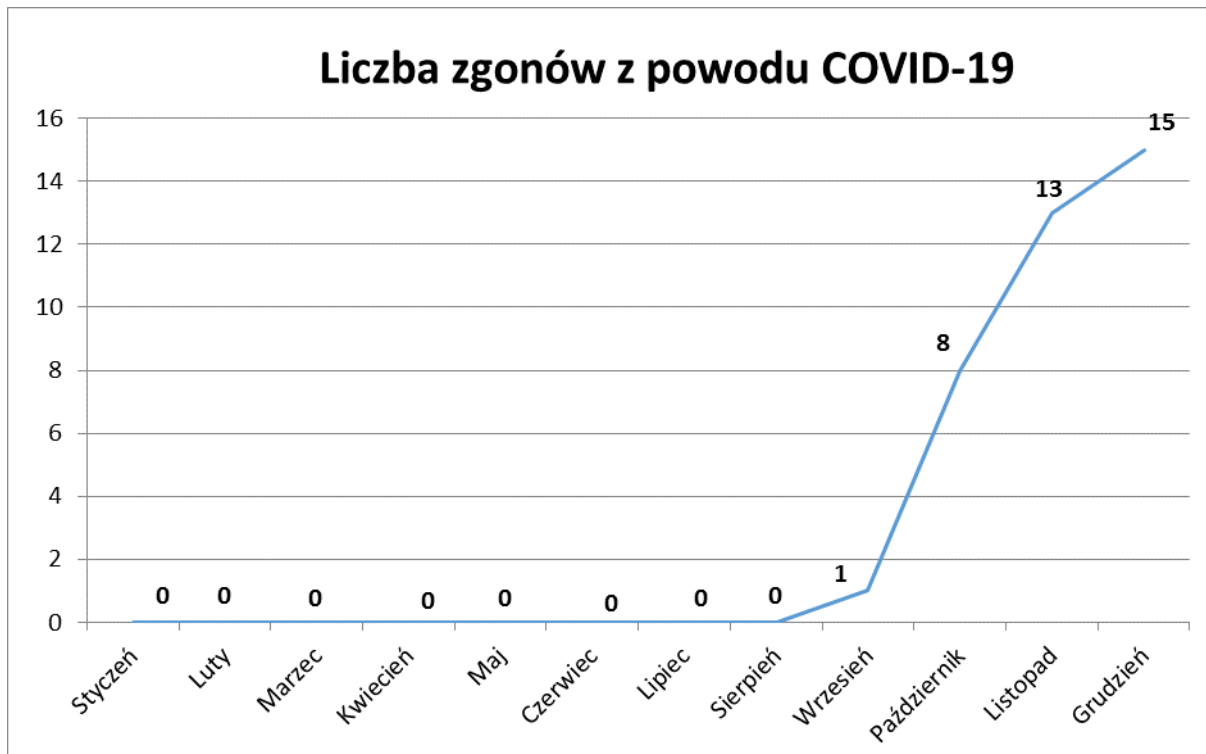
- organizowanie wymazów we współpracy z pracownikami WSSE Olsztyn, pracownikami Straży Rybackiej, żołnierzami WOT,

- zlecenie testów min. osobom indywidualnym, pensjonariuszom DPS, pracownikom szkół i przedszkoli, pracownikom służb mundurowych tj. Staż Pożarna, Staż Więzienna, Policja,
- nakładanie kwarantanny na domowników, osoby z kontaktu, na osoby powracające z zagranicy (loty, statki pasażerskie, podróż pociągiem) lub obejmowanie nadzorem epidemiologicznym,
- prowadzenie ewidencji osób kwarantannowanych i izolowanych w systemie EWP (Ewidencji Wjazdów do Polski) oraz systemie SEPIS,
- udzielanie pozwoleń osobom przebywającym na kwarantannie tj. : rolnikom na prace polowe, osobom na wyjazd na wymaz w kierunku SARS-CoV-2, zmianę odbycia miejsca kwarantanny i inne,
- współpraca z Szpitalem Powiatowym –przy zleceniu testów, obejmowaniu nadzorem osób z pozytywnym wynikiem,
- Współpraca z Komendą Powiatową Policji dot. wspólnych kontroli z zakresu przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych, wymiana informacji odnośnie naruszenia obowiązku kwarantanny i inne,
- współpraca z Komendą Straży Pożarnej i żołnierzami WOT – przy organizacji wymazów.

Wyk. nr 1 Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) w poszczególnych miesiącach 2020 roku
w powiecie nowomiejskim

Wyk. nr 2 Zgony SARS-CoV-2 (COVID-19) w poszczególnych miesiącach 2020 roku
w powiecie nowomiejskim

Wyk. nr 3 Liczba zgonów wg wieku osób zmarłych na SARS-CoV-2 (COVID-19) w 2020 roku
w powiecie nowomiejskim

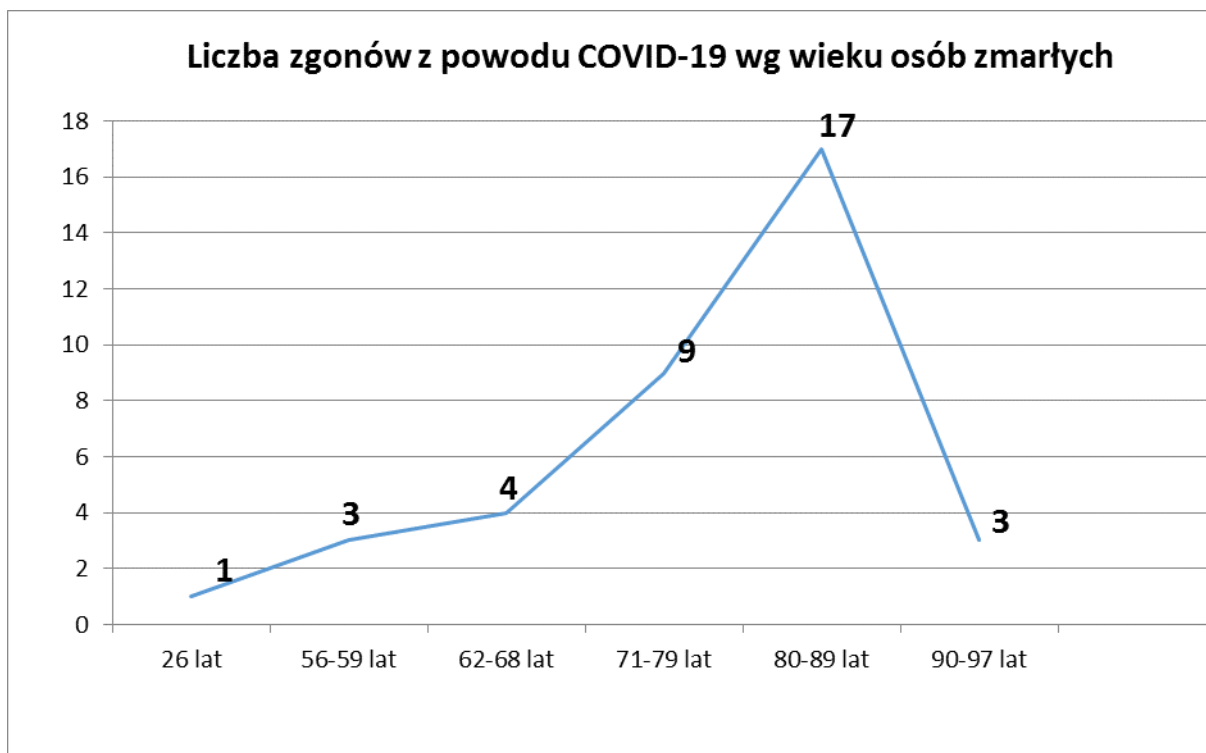

Tabela nr 3 Liczba zakażeń SARS-CoV-2 (COVID-19) według wieku, miejsca zamieszkania i płci w powiecie nowomiejskim

Wiek	Miasto			Wieś			Ogółem
	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	
Ogółem	176	270	446	500	598	1098	1544
0				2	2	4	4
1		1	1	1	1	2	3
2	1	1	2	1		1	3
3	1		1	2	4	6	7
4	1		1	3		3	4
5	1		1	2	1	3	4
6					3	3	3
7		3	3		1	1	4
8				1	2	3	3
9		2	2	5	4	9	11
10-14	5	5	10	10	15	25	35
15-19	8	5	13	11	17	28	41
20-24	5	19	24	21	21	42	66
25-29	13	15	28	33	37	70	98
30-34	21	22	43	44	53	97	140
35-39	12	23	35	53	69	122	157
40-44	16	24	40	42	63	105	145
45-49	16	31	47	37	53	90	137
50-54	14	31	45	37	32	69	114
55-59	17	30	47	49	56	105	152
60-64	15	18	33	46	35	81	114
65-74	16	16	32	60	63	123	155
75 lat i więcej	14	24	38	40	66	106	144

Grypa

Nadzór epidemiologiczny nad grypą prowadzony jest w ciągu całego roku, ze szczególnym wzmożeniem nadzoru w okresie zwiększonej liczby zachorowań, która trwa zwykle od września do kwietnia.

W 2020 roku do Stacji Sanitarnej zgłoszono 1363 przypadki podejrzeń zachorowań na grypę sezonową tj. o 694 przypadków więcej niż w 2019 roku. Hospitalizowano 19 osób z objawami ze strony układu oddechowego.

W I kwartale 1115 przypadków - 16 osób hospitalizowano,

W II kwartale 62 przypadki - 0 hospitalizacji,

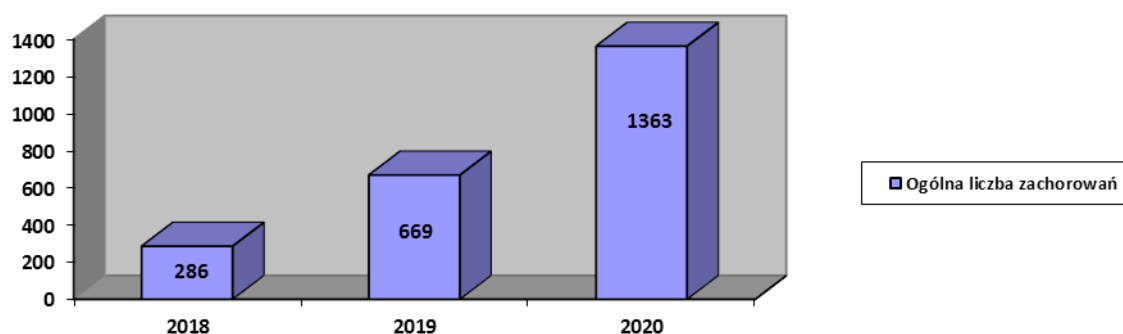
W III kwartale 88 przypadków - 0 hospitalizacji,

W IV kwartale 98 przypadków – 3 osoby hospitalizowano.

Sytuację zachorowań w roku 2020, 2019 i 2018 przedstawia poniższa tabela.

Kod ICD-10	Jednostka Chorobowa	2018r.*		2019r.**		2020r.***	
		zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.
J 10, J 11	Podejrzanie grypy	286	641,97	669	1507,67	1363	3084,0

Wyk. 4 Zachorowania grypę i grypopodobne w powiecie nowomiejskim w latach 2018 – 2020

Wyk. 5 Sezonowy rozkład zachorowań na grypę w poszczególnych miesiącach 2020 roku w powiecie nowomiejskim

Salmonellozy

W powiecie nowomiejskim od wielu lat dominującym czynnikiem etiologicznym bakteryjnych zatruc pokarmowych są odzwierzęce pałeczki typu *Salmonella*, wśród których dominuje *Salmonella enteritidis*.

W 2020 roku zgłoszono 18 przypadków zakażeń wywołanych tymi drobnoustrojami, w tym 14 zachorowań w postaci pojedynczych zatruc pokarmowych, 1 ognisko rodzinne, zachorowały 3 osoby i 1 zakażenie bezobjawowe tzw. nosicielstwo. Zachorowań tych było więcej niż w roku 2019, w którym liczba zachorowań wyniosła ogółem 14 zakażeń pałeczkami salmonella, w tym 12 zatruc pokarmowych i 2 zakażenia bezobjawowe tzw. nosicielstwo.

W 2020 roku z pośród 17 zachorowań na salmonellozę, hospitalizacji w szpitalu wymagało 12 osób. W trakcie przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych w 2020 roku ustalono, że głównym powodem występowania chorobotwórczych drobnoustrojów w spożywanej żywności jest nieodpowiednia obróbka termiczna żywności (niewłaściwa temperatura, -zbyt krótki czas obróbki), brak dbałości o higienę przygotowywania potraw, niewłaściwe warunki przechowywania żywności, w tym nieprzestrzeganie warunków chłodzenia.

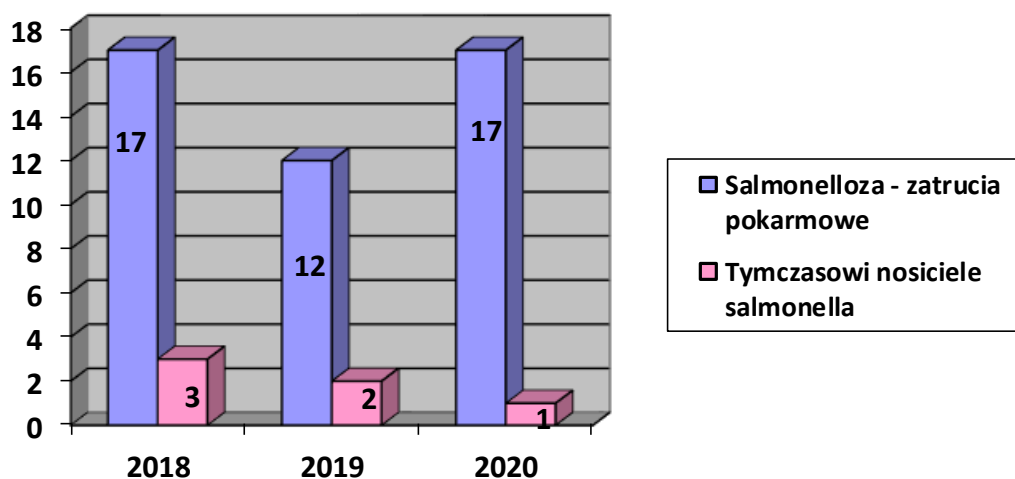
W 7 przypadkach ustalono na podstawie wywiadu, że prawdopodobną przyczyną było użycie jaj kurzych do przygotowania potrawy, w pozostałych 10 przypadkach nie ustalono przyczyny zachorowania, gdyż rodzina nie umiała wskazać produktów, które mogły spowodować zatrucie pokarmowe.

Jeżeli chodzi o zarejestrowane przypadki nosicieli salmonelli liczba ta zmniejszyła się na przestrzeni trzech lat.

W 2020 roku bezobjawowe zakażenie pałeczką Salmonella wykryto u 1 osoby, w 2019 roku u 2 osób, a w 2018 roku – 3 osób. Nosicielstwo stwierdzono na podstawie przeprowadzonych badań kału do karty zdrowia.

Kod ICD-10	Jednostka Chorobowa	2018r.*		2019r.**		2020r.***	
		zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.
A02.0	Salmonelloza – zatrucia pokarmowe	17	38,15	12	27,04	17	38,47
	Tymczasowi nosiciele salmonella	3	6,73	2	4,5	1	2,26
Razem		20	44,89	14	31,55	18	40,46

Wyk. 6 Zachorowania na salmonellozę i tymczasowi nosiciele salmonelli w powiecie nowomiejskim w latach 2018 – 2020

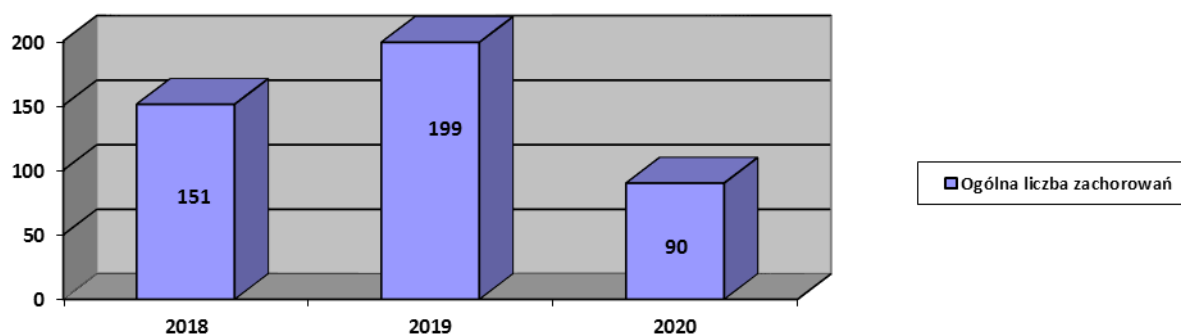
Biegunki, zakażenia bakteryjne i wirusowe

Biegunki, zakażenia bakteryjne i wirusowe nadal są istotną przyczyną chorobowości zarówno u dorosłych jak i u dzieci do lat 2. Biegunki te rozpoznano na podstawie objawów chorobowych bez przeprowadzonego diagnostycznego badania laboratoryjnego lub braku identyfikacji czynnika etiologicznego. W 2020 roku wystąpił znaczny spadek zachorowań. Łącznie w 2020 roku zgłoszono 90 przypadków zachorowań. Dla porównania w analogicznym roku 2019 zgłoszono – 199 zachorowań , w roku 2018 – 151. Wśród zarejestrowanych przypadków zgłoszonych przez lekarzy jako biegunki o nieustalonej etiologii mogą być niezdiagnozowane zakażenia zarówno rotawirusowe, norowirusowe i adenowirusowe jak też o innej niekoniecznie wirusowej etiologii. Biegunki o nieustalonej etiologii dla porównania w roku w 2020 stanowiły 44 przypadki zachorowań natomiast w 2019 roku – 97 przypadków, a w 2018 roku – 74 przypadki. Na przestrzeni trzech lat również zaobserwowano spadek zachorowań wywołanych przez wirusy, dla porównania w roku 2020 zarejestrowano - 41 przypadków, w 2019 – 100 przypadków, a w 2018 – 72 przypadki zachorowań.

Kod ICD-10	Jednostka Chorobowa	2018r.*		2019r.**		2020r.***	
		zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.
Biegunki o nieustalonej etiologii ogółem		74	166,10	97	218,6	44	99,57
Biegunki u dzieci w wieku do 2 lat :		24	184,61	37	323,42	13	107,26
Wirusowe zakażenia jelitowe ogółem :		72		100		41	92,78
A08.0	Rotawirusy	40	89,78	56	126,2	9	20,36
A08.1	Norowirusy	18	40,40	31	69,86	21	47,52
A 08.2- 3	Wirusowe zak. jelitowe inne określone (adenowirusy)	12	26,93	12	27,04	11	24,89
A 08.4	Wirusowe zak. jelitowe nie określone	2	4,48	1	2,25	-	-
A 08.0- 4	Wirusowe zakaż.jelitowe u dzieci do lat 2	40	307,69	46	402,09	27	222,77
Bakteryjne zakażenia jelitowe ogółem :		5		2		5	11,31
A04. 4	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe- E. coli inną	1	2,24	1	2,25	1	2,26
A04. 5	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe- wywołane przez <i>Campylobacter</i>	-	-	-	-	1	2,26

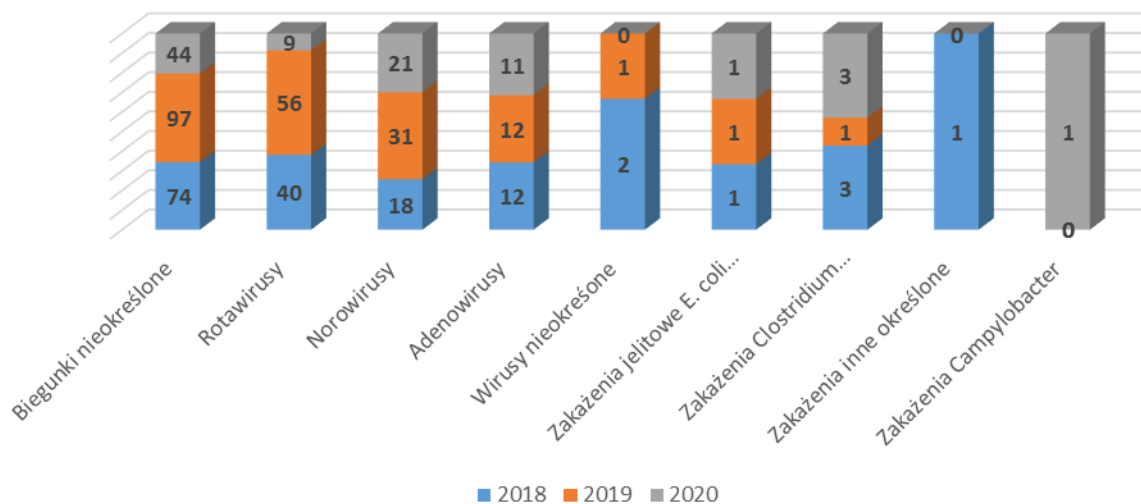
A04.7	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe- wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	3	6,73	1	2,25	3	6,78
A04.8	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe, inne określone	1	2,24	-	-	-	-
A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	2	15,38	-	-	2	16,50
Razem		151	338,94	199	448,4	90	203,67

Wyk. 7 Biegunki, zakażenia bakteryjne i wirusowe w powiecie nowomiejskim w latach 2018 – 2020

Wyk. 8 Biegunki, zakażenia bakteryjne i wirusowe w powiecie nowomiejskim

w latach 2018-2020

Gruźlica

W 2020 roku zarejestrowano 2 zachorowania na gruźlicę tj. o 7 zachorowań mniej niż w roku poprzednim i o 2 przypadki mniej niż w roku 2018. Wśród rozpoznanych postaci klinicznych zachorowań występowała gruźlica płuc.

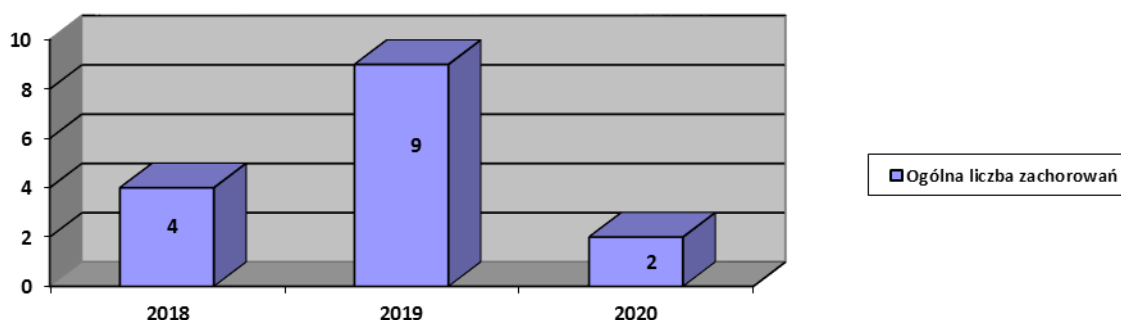
W 2020 roku zarejestrowane zachorowania na gruźlicę wystąpiły u mężczyzn w wieku 51 lat i 97 lat, mieszkańców gminy Nowe Miasto Lubawskie i gminy Biskupiec. Osoby te były hospitalizowane.

Na podstawie badań bakteriologicznych posiewu płwociny gruźlica płuc została potwierdzona u 1 mężczyzny, natomiast u drugiego mężczyzny 97 letniego rozpoznano gruźlicę płuc na podstawie objawów, mężczyzna ten zmarł.

Otoczenie osób chorych na gruźlicę zostało objęte nadzorem lekarskim i badaniami wykluczającymi podejrzenie u tych osób gruźlicy przez Poradnię Chorób Płuc w Nowym Mieście Lubawskim.

Kod ICD-10	Jednostka Chorobowa	2018r.*		2019r.**		2020r.***	
		zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.
A 15, A16	Gruźlica	4	8,97	9	20,28	2	4,52

Wyk. 9 Zachorowania na gruźlicę w powiecie nowomiejskim w latach 2018 - 2020

Borelioza

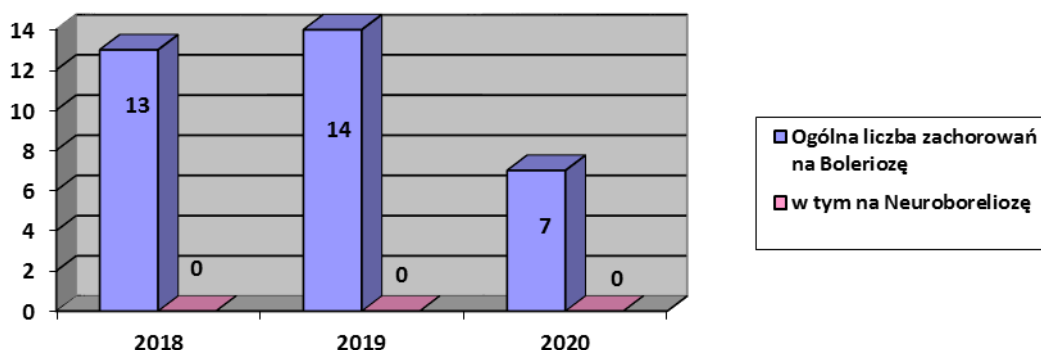
Na przełomie ostatnich 3 lat sytuacja epidemiologiczna w naszym powiecie ulega poprawie. W powiecie nowomiejskim zanotowano 7 przypadków zachorowań na boreliozę, to jest o połowę mniej zachorowań niż w roku 2019 i 2018. Nie zanotowano żadnego przypadku

zachorowań na neuroboreliozę. Największą zachorowalność odnotowano w Nowym Mieście Lubawskim - 3 przypadki, w gminie Grodziczno 2 przypadki, i po- 1 przypadku w gminie Biskupiec oraz w gminie Kurzętnik.

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na rozpoznawalność boreliozy i jej zgłaszalność jest diagnostyka laboratoryjna nie mniej jednak w 4 przypadkach zachorowań boreliozę rozpoznano jako postać skórą na podstawie wystąpienia rumienia w miejscu ukłucia przez kleszcza. Najczęstszym miejscem narażenia, w którym dochodzi do ukłucia przez kleszcza jest przeważnie las i łąka. Najczęściej zachorowaniu na boreliozę ulegają rolnicy, pracownicy leśni, osoby mieszkające w sąsiedztwie lasu, jak również podczas spacerów w lesie.

Kod ICD-10	Jednostka Chorobowa	2018r.*		2019r.**		2020r.***	
		zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.
A 69.2	Borelioza w tym na Neuroboreliozę	13	29,18	14	31,55	7	15,84
G 01		-	-	-	-	-	-

Wyk. 10 Zachorowania na boreliozę w tym na neuroboreliozę w powiecie nowomiejskim w latach 2018 - 2020

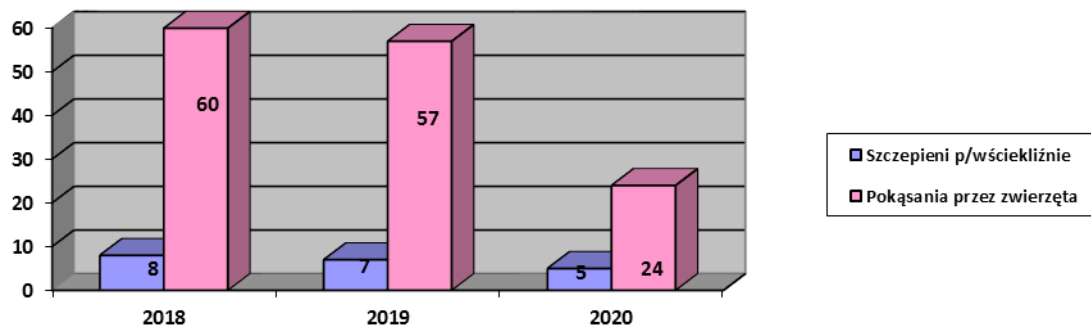

Styczność i narażenie na wściekliznę

W roku ubiegłym podobnie jak w latach poprzednich na terenie powiatu nowomiejskiego nie stwierdzono ani jednego przypadku zakażenia wścieklizną u ludzi i zwierząt. Niemniej jednak do Powiatowej Stacji zgłoszono 24 przypadki podejrzeń wścieklizny u osób pokąsanych i podrapanych przez zwierzęta. Wśród tych zdarzeń dominowały kontakty z psami. Zwierzęta domowe poddano obserwacji lekarsko – weterynaryjnej. Brak możliwości wykonania u zwierzęcia obserwacji, był powodem podjęcia szczepień przeciw wściekliznie osób poszkodowanych. Do szczepień p/wściekliznie zakwalifikowano 5 osób. Dla porównania w 2019 roku zarejestrowano 57 pogryzień, 7 osób zaszczepiono p/ko

wściekliwość, w 2018 roku zarejestrowano 60 pogryzienia, 8 osób zaszczepiono p/ko wściekliwość.

Wyk. 11 Styczność i narażenie na wściekliwość w powiecie nowomiejskim w latach 2018 – 2020

2. Realizacja szczepień ochronnych

W powiecie nowomiejskim obowiązkowi zaszczepienia w 2020 roku podlegało 9122 dzieci i młodzieży (w roku 2019 szczepieniom obowiązkowym podlegało 9677 dzieci).

Obowiązek ten realizowany był przez 9 punktów szczepień, do których Powiatowa Stacja przekazuje szczepionki do wykonania szczepień obowiązkowych. Przeprowadzono 9 kontroli oceniających realizację szczepień ochronnych. Nie stwierdzono zaniedbań.

Punkty szczepień zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych realizują :

- szczepienia obowiązkowe finansowane przez Ministra Zdrowia , obejmujące dzieci i młodzież do 19 roku życia oraz osoby narażone w sposób szczególny na zakażenia,
- szczepienia zalecane przez Ministra Zdrowia odpłatne zakupione przez pacjenta lub jego opiekuna czyli głównie rodziców.

W roku 2020 osiągnięto, tak jak i w latach ubiegłych dobrą realizację wykonania obowiązkowych szczepień. Na osiągnięte dobre wyniki ma wpływ duża świadomość personelu medycznego, który systematycznie podnosi swoją wiedzę w tym zakresie oraz właściwy nadzór Inspekcji Sanitarnej, a także dbałość rodziców o zdrowie dzieci .

Szczepienia obowiązkowe

Wykonanie szczepień ochronnych dla których wymagany jest odpowiedni procent zaszczepienia w celu ochrony populacji w rocznikach przedstawia się następująco:

- Obowiązek 55% wykonania szczepień – zależność od miesiąca urodzenia się dziecka:
 - p/Błonicy, tężcowi, krztuścowi , polio w 1 roku życia - 56,3 %
 - p/ Błonicy , tężcowi , krztuścowi , polio w 2 roku życia - 67,64 %
 - p/ WZW typu B w 1 roku życia - 46 %
 - p/ Haemophilus influenzae, w 1 roku życia - 56,3%
 - przeciw/ Haemophilus influenzae, w 2 roku życia - 67,6%
 - przeciw Streptococcus pneumoniae, w 1 roku życia - 68,7 %
 - przeciw Streptococcus pneumoniae, w 2 roku życia - 95,6 2
- Obowiązek 95 % wykonania szczepień wynosi :
 - Odra, świnka, różyczka, w 2 roku życia - 98,3 %
- Obowiązek 100% wykonania szczepień :
 - Błonica, tężec, krztusiec, polio, w 6 roku życia - 98,8 %
 - Błonica, tężec, w 14 roku życia - 98,8 %
 - Błonica , tężec, w 19 roku życia - 99,5 %

- Odra , świnka , różyczka, w 6 roku życia - 98,6 %
- Odra, świnka, różyczka, w 10 roku życia - 99,6 %
- Gruźlica noworodki - 98,1 %

Z przeciwwskazań medycznych nie zaszczepiono zgodnie z kalendarzem szczepień 10 dzieci, które zwolnione są ze względu na stan zdrowia tj. chorujące na białaczkę i inne nowotwory, padaczkę, mózgowie porażenie dziecięce, stwardnienie guzowate, mukowiscydozę, idiopatyczne zapalenie stawów oraz 3 dzieci zwolnionych okresowo ze względu na infekcje wirusowe – ospa , zapalenie oskrzeli, zapalenie płuc.

Ogółem od roku 2015 szczepieniom zgodnie z kalendarzem szczepień, nie poddano 31 dzieci, w których rodzice uchylają się od obowiązku szczepień. Wystosowano pisma informacyjne do rodziców.

W przypadkach długotrwałego uchylania się od szczepień skierowano wnioski do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Olsztynie o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w celu przymuszenia do szczepień. Postępowania w toku.

Punkty szczepień dołożyły wszelkich starań, aby wyegzekwować obowiązek szczepień. Przykładem może być 88,5% (w 2019 roku – 93,2 %) zaszczepienie przeciw tężcowi osób dorosłych z grupy ryzyka z powodu zranień i urazów co w okresie pandemii jest wysokim stopniem zaszczepienia.

Tabela Nr.1 Analiza wykonania szczepień ochronnych w 2020 r. w powiecie nowomiejskim.

Nazwa szczep	Rocznik	Liczba dzieci	Zaszczep	%	Punkty Szczepień			
					podlegało	wykonano	%	
DTP+ Polio haemophilus influenzae pierwotne	2020	428	241	56,31	ANMED	89	50	56,1
					Przychodnia Nr1	101	52	51,4
					Eskulap	39	16	41
					Kurzętnik	68	43	63,2
					Tereszewo	5	5	100
					Grodziczno	40	25	62,5
					Mroczno	17	8	47
					Biskupiec	49	24	49
					Łąkorz	20	10	50
DTP +POLIO + Hib podstawowe	2019	479	324	67,64	ANMED	108	88	81,4
					Przychodnia Nr1	122	70	57,3
					Eskulap	39	23	59
					Kurzętnik	76	71	93,4
					Tereszewo	4	4	100
					Grodziczno	37	17	46
					Mroczno	13	7	53,3
					Biskupiec	53	33	62
					Łąkorz	27	16	59,2

WZW B pierwotne	2020	428	197	46,03	ANMED	89	50	56,1
					Przychodnia Nr1	101	50	51,4
					Eskulap	39	18	41
					Kurzętnik	68	25	63,2
					Tereszewo	5	5	100
					Grodziczno	40	25	47
					Mroczno	17	9	47
					Biskupiec	49	17	49
					Łąkorz	20	8	50
WZW B Uzupełniające	2020	428	195	45,56	ANMED	89	37	41,5
					Przychodnia Nr1	101	40	39,6
					Eskulap	39	12	30
					Kurzętnik	68	33	48,5
					Tereszewo	5	0	0
					Grodziczno	40	25	62,5
					Mroczno	17	6	35,2
					Łąkorz	20	11	55
					Biskupiec	49	31	63,2
WZW B uzupełniające	2019	479	476	99,37	ANMED	108	108	100
					Przychodnia Nr1	122	120	98,3
					Eskulap	39	39	100
					Kurzętnik	76	75	98,6
					Tereszewo	4	4	100
					Grodziczno	37	37	100
					Mroczno	13	13	100
					Łąkorz	27	27	100
					Biskupiec	53	53	100
MMR 2 lata	2019	479	471	98,33	ANMED	108	108	100
					Przychodnia Nr1	122	120	98,3
					Eskulap	39	34	87,1
					Kurzętnik	76	75	98,6
					Tereszewo	4	4	100
					Grodziczno	37	37	100
					Mroczno	13	13	100
					Biskupiec	53	53	100
					Łąkorz	27	27	100
MMR 10 lat	2011	532	528	98,65	ANMED	101	101	100
					Przychodnia Nr1	126	126	100
					Eskulap	47	47	100
					Kurzętnik	88	86	97,7
					Tereszewo	16	16	100
					Grodziczno	39	39	100
					Mroczno	9	9	100
					Biskupiec	83	81	97,5
					Łąkorz	23	23	100

DT + Polio 6 lat	2015	445	440	98,88	ANMED	86	86	100
					Przychodnia Nr1	120	118	98,3
					Eskulap	39	37	94,8
					Kurzętnik	65	65	100
					Tereszewo	7	7	100
					Grodziczno	45	44	97,7
					Mroczno	12	12	100
					Biskupiec	48	48	100
					Łąkorz	23	23	100
Td 14 lat	2007	485	480	98,97	ANMED	89	89	100
					Przychodnia Nr1	106	105	99
					Eskulap	48	44	91,6
					Kurzętnik	78	78	100
					Tereszewo	16	16	100
					Grodziczno	42	42	100
					Mroczno	23	23	100
					Biskupiec	60	60	100
					Łąkorz	23	23	100
Td 19 lat	2002	453	451	99,56	ANMED	78	78	100
					Przychodnia Nr1	82	82	100
					Eskulap	61	60	98,3
					Kurzętnik	74	74	100
					Tereszewo	19	19	100
					Grodziczno	38	37	97,3
					Mroczno	17	17	100
					Łąkorz	29	29	100
					Biskupiec	55	55	100
Pneumokoki pierwotne	2020	428	294	68,69	ANMED	89	80	89,8
					Przychodnia Nr1	101	71	70,2
					Eskulap	39	22	56,4
					Kurzętnik	68	43	63,3
					Tereszewo	5	5	100
					Grodziczno	40	25	62,5
					Mroczno	17	8	47
					Biskupiec	49	30	61,2
					Łąkorz	20	10	50
Pneumokoki Uzupełniające podstawowe	2019	479	456	95,20	ANMED	108	108	100
					Przychodnia Nr 1	122	119	97,5
					Eskulap	39	34	87,1
					Kurzętnik	76	75	98,6
					Tereszewo	4	4	100
					Grodziczno	37	30	81,1
					Mroczno	13	13	100
					Biskupiec	53	53	100
					Łąkorz	27	16	59,2
MMR 6 lat	2015	445	439	98,65	ANMED	86	86	100
					Przychodnia Nr1	120	118	98,3
					Eskulap	39	35	90
					Kurzętnik	65	65	100
					Tereszewo	7	7	100

					Grodziczno	45	45	100
					Mroczno	12	12	100
					Biskupiec	48	48	100
					Łąkorz	23	23	100

Skróty oznaczają:

DTP - błonica, tężec, krztusiec

HIB - haemophilus influenzae

WZW B - wirusowe zapalenie wątroby typu B

MMR - odra, świnka, różyczka

Td - błonica, tężec

Polio - choroba Heinego-medina

Szczepienia zalecane

W 2020 roku szczepieniami zalecanymi zaszczepiono 1308 osób tj. 540 osób mniej w porównaniu do roku 2019 kiedy to zaszczepiono 1848 osób. Szczególny spadek odnotowano w zaszczepieniu p/grypie. Odnotowano wzrost szczepień przeciw meningokokom, oraz szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego.

Tabele przedstawiają liczbę zaszczepionych szczepionkami zalecanymi w 2020 i 2019 r.

szczepienie	p/grypie		p/WZW B		p/WZW A		p/Ospie wietrznej		p/ tężcowi	
	2019 r.	2020	2019 r.	2020 r.	2019 r.	2020 r.	2019 r.	2020 r.	2019r.	2020r
Liczba osób szczepionych	775	528	82	57	8	4	59	31	619	382

Szczepienie	p//pneumokokom		p/rotawirusom		p/kleszczowemu zap .mózgu		p/wirusowi brodawczaka ludzkiego		p/ meningokokom	
Liczba osób szczepionych	2019r	2020r.	2019 r.	2020r	2019 r.	2020 r.	2019 r.	2020 r.	2019 r.	2020 r.
	26	37	89	91	113	92	1	12	44	74

Bardzo ważnym zadaniem w 2020 r. była edukacja społeczeństwa w sprawie możliwości powstrzymania epidemii COVID-19 m.in. poprzez szczepienia. Szczepionka przeciw COVID-19 jest nadzieją na powrót do normalności.

Wnioski:

Dążąc do poprawy sytuacji epidemiologicznej w powiecie wskazane jest dalsze informowanie, oraz zachęcanie społeczeństwa do uodparniania czynnego, szczególnie przeciw COVID-19.

3. Stan sanitarny podmiotów leczniczych oraz indywidualnych praktyk lekarskich

W ewidencji Powiatowej Stacji znajdują się 63 podmioty wykonujących działalność leczniczą (stan na 31.12.2020 r.)

- 1 szpital
- 1 oddział szpitalny,
- 6 wiejskich przychodni,
- 3 miejskie przychodnie,
- 8 poradni specjalistycznych,
- 30 indywidualnych praktyk lekarskich, w tym 16 zabiegowych (13 - indywidualnych praktyk lekarzy dentyków, 2-indywidualne praktyki lekarzy ginekologów, 1-indywidualna praktyka lekarza laryngologa)
- 14 innych podmiotów leczniczych świadczący usługi medyczne (4 punkty poboru materiału do badań laboratoryjnych, 2 podmioty świadczące usługi pielęgniarstwa w domu pacjenta, 7 gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkołach, 1 inny podmiot świadczący usługi medyczne).

W 2020 r. w miesiącu lutym przeprowadzono dwie kontrole: podmiotu leczniczego tj. miejskiej przychodni zdrowia oraz praktyki lekarskiej. Uchybień nie stwierdzono.

W pozostałej części roku wszystkie działania p/epidemiczne skoncentrowane były na walce z pandemią SARS-CoV-2 w związku z czym nie przeprowadzono pozostałych kontroli, które były ujęte w planach na 2020 r.

Z dniem 15 marca 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz niektórych innych ustaw o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 322). Zgodnie z art. 1 pkt. 6 ww ustawy państwowy wojewódzki inspektor sanitarny przestał być organem właściwym wobec podmiotów, dla których powiat jest organem założycielskim lub organem prowadzącym lub w których powiat jest podmiotem dominującym. Wobec powyższego pod nadzór sanitarny Powiatowej Stacji wrócił Szpital Powiatowy w Nowym Mieście Lubawskim.

W ramach kontroli zakażeń szpitalnych w 2020 r. kontynuowana była współpraca z zespołem ds. kontroli zakażeń Prywatnego Oddziału Chirurgicznego z Poradniami Specjalistycznymi „Medicus” w Mszanowie oraz Szpitala Powiatowego w Nowym Mieście Lubawskim przy monitorowaniu patogenów alarmowych oraz doskonaleniu działań przeciwepidemicznych. Podmioty przesłały raport roczny o występowaniu patogenów alarmowych oraz o ogniskach epidemicznych. Patogeny alarmowe oraz ogniska Sars-CoV-2 wykazane zostały przez Szpital Powiatowy. Ogniska SARS-CoV-2 odnotowano na oddziale chirurgicznym, ginekologiczno-położniczym, wewnętrznym, bloku operacyjnym, laboratorium oraz transporcie sanitarnym.

Dzięki systematycznemu i stopniowemu wyposażaniu placówek służby zdrowia w sprzęt medyczny oraz przeprowadzaniu remontów i modernizacji ulegała poprawie jakość świadczonych usług. W roku 2020 w niektórych placówkach dokonano modernizacji i wyposażono je w nowy sprzęt medyczny m.in.

➤w NZOZ Szpital Powiatowy w Nowym Mieście Lubawskim ul. Mickiewicza 10 w 2020 r. przystosowano pomieszczenia CIP do przyjmowania chorych na COVID-19 (montaż dodatkowych drzwi, remont malarski), wykonano instalację gazów medycznych na oddziale COVID-19, przeprowadzono remont malarski oddziału ginekologiczno - położniczego - rooming-in, przeprowadzono kapitalny remont łazienki, wykonano śluzy na potrzeby COVID-19. Przeprowadzono remont kapitalny wszystkich sanitariatów oraz remont malarski dwóch pomieszczeń na oddziale chorób wewnętrznych. Dostosowano oddział dziecięcy do przyjmowania pacjentów z podejrzeniem choroby COVID-19 (postawiono ścianki i wydzielono izolatkę COVID-19). Przeprowadzono kapitalny remont pomieszczenia socjalnego oraz sanitariatu w poradni chirurgicznej.

Zakupiono następujący sprzęt : kardiomonitor - sztuk 3, pompa infuzyjna dwustrzykawkowa - sztuk 2, komora do transportu osób w izolacji, ssak jezdny, materace przeciwodleżynowy – 8 szt, pompa strzykawkowa PCA - sztuk 3, aparat do znieczulenia, myjnia endoskopowa, agregat prądowórczy, komora laminarna, aplikator do urządzenia zabiegów termoterapii prostaty, myjnia ultradźwiękowa endoskopowa, defibrylator, elektrokardiograf, pompa infuzyjna dwustrzykawkowa - sztuk 3, kardiomonitor kompaktowy - 3 sztuki, ssak jezdny, myjnia ultradźwiękowa endoskopowa, wózki zabiegowe - sztuk 3, kardiomonitor, łóżko porodowe, ssaki ściennie - sztuk 2, montaż boksów izolacyjnych w CIP, zestaw endoskopowy

(wideogastroskop, monitor medyczny, wózek medyczny endoskopowy, procesor obrazu ze źródłem światła)

➤ w **Prywatnym Oddziale Chirurgicznym z Poradniami Specjalistycznymi „Medicus” w Mszanowie** w 2020 r. – zakupiono autoklaw STATIM 5000 G4 - 222306, namiot dla pacjentów oczekujących na wizytę, przeprowadzono remont malarski budynku,

➤ w **Gminnym Samodzielnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Kurzętniku ul. Łąkowa 10** odnowiono poradnię ginekologiczną, rejestrację, toalety, kotłownię - remont malarski, dostosowano pomieszczenie przeznaczone do izolacji pacjentów. Zakupiono nowy sprzęt : autoklawy medyczne kl. B 8 litrów + drukarka (3 szt. do ośrodków zdrowia w Kurzętniku, Tereszewie i Poradni Stomatologicznej w Marzęcicach), lampę bakteriobójczą przepływową- kurtyna (3 szt. Kurzętnik, Tereszewo), myjkę ultradźwiękową SONIX 6,5 L (Kurzętnik, Tereszewo, Poradni Stomatologicznej Marzęcice),

➤ w **Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Biskupcu ul. Lipowa 7** –zakupiono dwa reduktory do butli tlenowych,

➤ w **NZOZ Centrum Stomatologii sp. z o.o. przy ul. Grunwaldzkiej 3 w Nowym Mieście Lubawskim** zakupiono aparat RTG CS8100 3D (CBCT-tomografia),

➤ w **NZOZ „Przychodni nr 1” przy ul. Mickiewicza 11 B w Nowym Mieście Lub.** dokonano generalnego remontu łazienek dla pacjentów, przeprowadzono remont malarski poczekalni dla pacjentów wraz z rejestracją. Zapewniono nowe obicia tapicerskie wszystkich kozetek dla pacjentów, przewijaka dla dzieci oraz foteli dla lekarzy,

➤ w **Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Grodzicznie 17 B** – w 2020 r. zakupiono elektroniczną wagę medyczną ze wzrostomierzem, otoskop, termometr bezdotykowy- 2 szt, elektryczne dozowniki mydła- 10 szt, dozowniki automatyczne, zestaw mebli kuchennych. Zamontowano wideodomofon i kamery,

➤ w **Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Mrocznie** – zakupiono elektroniczną wagę medyczną ze wzrostomierzem, otoskop, termometr bezdotykowy- 1 szt, elektryczne dozowniki mydła- 5 szt, zamontowano wideodomofon i kamery,

- w **Prywatnej Praktyce Stomatologiczno-Ortodontycznej oraz Laryngologicznej mieszczących się przy ul. Grunwaldzkiej 2/4 w Nowym Mieście Lubawskim** – przeprowadzono generalny remont tj. wymieniono glazurę na ścianach i posadzce. W obu gabinetach i pracowni RTG przeprowadzono remont malarski. Zakupiono nowe meble w gabinecie laryngologicznym. Zakupiono ozonator, przepływową lampę UVC,
- **Prywatny Gabinet Stomatologiczny Janusz Dembek ul. Akacyjowa 5 13-300 Nowe Miasto Lubawskie** – zakupiono autoklaw MOCOM CLASSIC B17 rok produkcji 2020, autoklaw ENBIO S rok produkcji 2020 oraz zgrzewarkę Melaseal,
- **Prywatny Gabinet Stomatologiczny Katarzyna Noga-Orzechowska ul. Narutowicza 8 13-300 Nowe Miasto Lubawskie** - zakupiono autoklaw Domina DXP Plus B, zgrzewarkę Euroseal, inkubator ENSURE , lampę bakteriobójczą, asystor stomatologiczny, klimatyzator,
- **Praktyka Stomatologiczna Oskar Gołygowski ul. Działyńskich 17 B 13-300 Nowe Miasto Lubawskie** – przeprowadzono remont malarski gabinetów i poczekalni, zakupiono aparat RTG pantomograf,
- **Praktyka-Stomatologiczna Katarzyna Żurańska-Szałkowska ul. Grunwaldzka 15 B, 13-306 Kurzętnik** –zakupiono kątnicę przyspieszającą, stomatologiczną oraz ozonator.

Dnia 18 listopada 2020 r. w Szpitalu Powiatowym w Nowym Mieście Lubawskim mieszczącym się przy ul. Mickiewicz 10 utworzono oddział Covid (18 łóżek, w tym 3 stanowiska respiratorowe) zlokalizowany na I piętrze oddziału chirurgicznego, wydzielono 2 śluzy, wyznaczono strefy. Oddział chirurgiczny został zmniejszony do 14 łóżek na parterze budynku. W oddziale Covid w 2020 r. leczonych było 58 pacjentów. Kadre stanowiło 4 lekarzy, 16 pielęgniarek, 3 opiekunki medyczne i 2 osoby sprzątające. Ze względu na pandemię spowodowaną Covid-19 przebudowano i zorganizowano Izbę Przyjęć z oddzielnym wejściem dla pacjentów z podejrzeniem Covid – 19 z boksami izolacyjnymi. Do 31.12.2020 r. przebywało na niej 83 chorych (w tym 45 osób z wynikiem dodatnim). Zorganizowano również izolatkę dla dzieci i salę porodową, wydzielono śluzę i wyznaczono oddzielną klatkę schodową.

b. Higiena Komunalna

Zadania i działalność kontrolna

Higiena komunalna sprawuje bieżący nadzór sanitarny w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne m.in. :

- jakości wody do spożycia przez ludzi,
- jakości wód powierzchniowych w kąpieliskach lub miejscach wykorzystywanych do kąpieli,
- obiektów użyteczności publicznej, w tym obiektów hotelarskich, ośrodków turystycznych, obiektów sportowych, kulturalno – widowiskowych, zakładów świadczących usługi fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej, szaletów publicznych.
- obiektów typu: cmentarze, zakłady pogrzebowe, stacje paliw, dworce PKS, place zabaw, tereny rekreacyjne.

W 2020 roku nadzorem objęto 34 obiekty w tym :

- urządzenia wodne – 17
- miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli - 1
- obiektów użyteczności publicznej użyteczności publicznej - 16

Postępowanie kontrolne, administracyjne.

- W trakcie roku sprawozdawczego przeprowadzono łącznie 98 kontroli, pobrano do badań laboratoryjnych 80 próbek wody do spożycia oraz przeprowadzono w trakcie poboru próbek wody 80 oznaczeń fizycznych temperatury wody i 6 oznaczeń chemicznych na obecność chloru wolnego.
- W związku ze sprawowanym nadzorem wydano 63 decyzje administracyjne w tym:
 - dla obiektów, urządzeń, jakości wody - 25 decyzji (9 decyzji nakazowe, 6 decyzji wygaszających, 3 decyzje umarzające, 7 decyzji zmieniających),
 - decyzje zezwalające na ekshumacje - 38.
- Wydano 12 decyzji płatniczych (5 decyzji za kwestionowane wyniki wody, 2 decyzje na urządzenia wodne, 2 decyzje na kwestionowaną jakość ciepłej wody użytkowej, 3 decyzje na obiekty użyteczności publicznej) .
- Wydano 4 postanowienia (na przewóz zwłok z zagranicy).

Nadzór nad jakością wody i urządzeniami do zaopatrzenia w wodę do spożycia.

Nadzór nad wodą do spożycia jest sprawowany w oparciu o ustawę z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz.1152) oraz Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody do spożycia (Dz. U. z 2017 poz.2294). Zgodnie z w/w przepisami kontrolę jakości wody do spożycia sprawuje Inspekcja Sanitarna oraz w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne dostarczające wodę, które są odpowiedzialne za jakość wody do spożycia.

Teren powiatu nowomiejskiego jest prawie 100% zwodociągowany. Na koniec 2020 r. o długość sieci wodociągowej wyniosła 1018,1 km. Około 96 % mieszkańców powiatu korzysta z wody z wodociągów publicznych, której jakość jest sprawdzana równomiernie średnio 6 krotnie w ciągu roku i pobierana z wyznaczonych punktów.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji znajduje się **17** wodociągów w tym :

- **Wodociągi publiczne - 15**
 - **Wodociągi o produkcji wody 101 – 1000 m³/dobę - 14**
 - WP Biskupiec, WP Łąkorek, WP Szwarcenowo gm. Biskupiec,
 - WP Grodziczno , WP Mroczo gm. Grodziczno ,
 - WP Kurzętnik, WP Tereszewo, WP Marzęcice, WP Brzozie Lubawskie gm. Kurzętnik,
 - WP Mszanowo, WP Nawra, WP Skarlin, WP Tylice, WP Gwiżdżyny gm. Nowe Miasto Lubawskie
 - **Wodociąg o produkcji wody 1001-10000 m³/dobę - 1**
 - Wodociąg Publiczny Nowe Miasto Lubawskie
- **Wodociągi z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej - 2**
 - Ośrodek Wypoczynkowy Cedrob nad jeziorem Wielkie Partęczyny w Tereszewie,
 - Ośrodek Wypoczynkowy Stowarzyszenia Prywatnych Właścicieli Domków Wypoczynkowych Usytuowanych nad jeziorem Wielkie Partęczyny w Tereszewie.

W porównaniu z rokiem 2019, gdzie stwierdzono czasowe przekroczenia wartości parametrów mikrobiologicznych w 8 wodociągach i czasowe przekroczenia wartości parametrów fizykochemicznych w 7 wodociągach w roku 2020 odnotowano mniej zarówno

przekroczeń wartości parametrów mikrobiologicznych 3 oraz mniej przekroczeń wartości parametrów fizykochemicznych 4.

- Przekroczenia wskaźnikowych parametrów mikrobiologicznych stwierdzono w 3 wodociągach:
 - 2 wodociągach publicznych (WP Gwiździny, WP Grodziczno)
 - 1 wodociągu lokalnym (Wod. Lok. „Stowarzyszenia”)
- Ponadnormatywne wartości parametrów fizykochemicznych stwierdzono w 4 wodociągach:
 - 3 wodociągach publicznych (WP Gwoździany, WP Biskupiec, WP Nawra)
 - 1 wodociągach lokalnych (Wod. Lok. „Stowarzyszenia”)

Czasowe przekroczenia wartości parametrycznych jakości wody (Tabela nr 1).

Tabela nr 2 przedstawia charakterystykę wodociągów na terenie powiatu oraz nadzór nad jakością wody do spożycia sprawowany przez Powiatową Stację (stan na 31.12. 2020 r.).

Stan sanitarno – techniczny urządzeń wodnych

W roku 2020 wydano 2 decyzje administracyjne na poprawę stanu sanitarno – technicznego urządzeń wodnych i zapewnienia ciągłości dostaw wody (WP Kurzętnik, WP Mroczo), natomiast w 2019 roku wydano 6 decyzji, z których w roku 2020 uzyskano poprawę. Usterki dotyczyły: niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego urządzeń wodnych, przewodów wodnych oraz niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego powłok malarskich ścian i sufitu.

Poprawę sanitarno - technicznego uzyskano w 7 wodociągach publicznych oraz 1 urządzeniu wodnym (cysterna).

- Wodociąg Publiczny Nowe Miasto Lubawskie,
- Wodociąg Publiczny Tylice,
- Wodociąg Publiczny Gwiździny,
- Wodociąg Publiczny Łąkorek,
- Wodociąg Publiczny Marzęcice,
- Wodociąg Publiczny Kurzętnik,
- Wodociąg Publiczny Mroczo,
- Cysterna wody pitnej należąca do Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Nowym Mieście Lubawskim.

Tab. 1. Przekroczenia dopuszczalnych wartości mikrobiologicznych i fizykochemicznych jakości wody w 2020 r.

Nazwa Wodociągu	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów mikrobiologicznych jakości wody	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów fizykochemicznych jakości wody	Data poboru kwestionowanej próbki wody	Data uzyskania prawidłowej jakości wody	Czas trwania przekroczenia	Uwagi
WP Grodziczno	ogólna liczba mikroorganizmów w 22° C w liczbie 300 jtk /1ml w SUW oraz sieć <i>norma: < 100jkt/1ml w SUW, <200jkt/1ml w sieci</i>	-	14.01.2020 r.	23.01.2020 r.	9 dni	4525 osób, odbiorów wody. Komunikat - woda przydatna do spożycia po przygotowaniu.
		mangan - 65 µg/l <i>norma : < 50 µg/l</i>	25.05.2020 r.	16.06.2020 r.	23 dni	Woda przydatna do spożycia.
WP Gwiździny	bakterie Escherichia coli - 1 jkt/100ml <i>norma: 0 jkt / 100 ml</i> bakterie grupy coli - 1 jkt/100ml <i>norma: 0 jkt / 100 ml</i> bakterie grupy coli - 1 jkt/100ml <i>norma: 0 jkt / 100 ml</i>	-	14.09.2020 r.	15.09.2020 r.	1 dzień	1342 osób, odbiorów wody. Odbiorcy wody przełączeni na WP Tylice. Komunikat - woda przydatna do spożycia po przygotowaniu.
			15.09.2020 r.	18.09.2020 r.	3 dni	Komunikat - woda przydatna do spożycia po przygotowaniu.

Nazwa Wodociągu	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów mikrobiologicznych jakości wody	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów fizykochemicznych jakości wody	Data poboru kwestionowanej próbki wody	Data uzyskania prawidłowej jakości wody	Czas trwania przekroczenia	Uwagi
WP Biskupiec	-	mangan - 58 µg/l <i>norma : < 50 µg/l</i>	12.10.2020 r.	13.11.2020 r.	32 dni	Woda przydatna do spożycia.
WP Nawra	-	mętność – 1,57 NTU <i>norma : < 1 NTU</i>	05.05.2020 r.	12.05.2020 r.	7 dni	Woda przydatna do spożycia.
Wod. Lokalny Stowarzyszenia Prywatnych Właścicieli Domków Wypoczynkowych Usytuowanych nad Jeziorem Wielkie Partęczyny	bakterie grupy coli – 18 jkt/100ml wody <i>norma: 0 jkt/ 100 ml</i> bakterie grupy coli - 4 NPL/100ml <i>norma: 0 NPL/ 100 ml</i> bakterie grupy coli 2 NPL/100ml <i>norma: 0 NPL/ 100 ml</i>	- mętności - 4,97 NTU, <i>norma : < 1 NTU</i> mangan - 86 µg/l <i>norma : < 50 µg/l</i> żelazo - 1082 µg/l <i>norma : < 200 µg/l</i>	27.07.2020 r. 04.08.2020 r. 31.08.2020 r. 23.04.2020 r.	04.08.2020 r. - 02.10.2020 r. 30.06.2020 r.	8 dni 60 dni 69 dni	Komunikat o braku przydatności wody do spożycia. Komunikat woda przydatna do spożycia po przegotowaniu. Woda przydatna do spożycia.

Tab. 2. Charakterystyka wodociągów na terenie powiatu oraz nadzór nad jakością wody do spożycia sprawowany przez Powiatową Stację (stan na 31.12.2020 r.).

Wodociąg publiczny	Ujęcia wody - głębokość studni	Materiał z którego jest wykonana sieć wodociągowa	Miejscowości zaopatrywane przez wodociąg publiczny	Produkcja wody w 2020 r w m ³ /dobę	Liczba pobranych próbek mikrobiologicznych przez PSSE/ liczba próbek kwestionowanych	Liczba pobranych próbek fizyko-chemicznych przez PSSE / liczba próbek kwestionowanych	Przydatność wody do spożycia przez ludzi stan na 31.12.2020 r.
Nowe Miasto Lubawskie	2 studnie (nr 1- 53m, nr 3 - 60 m)	PCV, Żeliwo Azbesto -Cement	Nowe Miasto Lubawskie	1330,0	9/0	9/0	przydatna
Kurzętnik	3 studnie (nr 1- 45 m, nr 2-133 m, nr 3 - 128 m)	PCV	Kurzętnik, 50% Lipowiec	439,0	5/0	5/0	przydatna
Marzęcice	3 studnie (nr1- 34 m, nr2 – 33m, nr 3 - 114,5 m)	PCV	Marzęcice, Kamionka, Mikołajki, Wawrowice	276,0	5/0	5/0	przydatna
Brzozie Lubawskie	2 studnie (nr 1 -112,5 m, nr 2 – 121 m)	PCV	Brzozie Lubawskie, Bratuszewo, Sugajenko, Krzemieniewo, Nielbark	366,0	5/0	5/0	przydatna
Tereszewo	1 studnia (nr 1- 97 m)	PCV	Tereszewo, Szafarnia, Tomaszewo, Otręba, Małe Bałówki, Wielkie Bałówki, Kąciki, 50% Lipowiec	463,0	5/0	5/0	przydatna
Grodziczno	2 studnie (nr 1- 163 m, nr 3-)166 m	PCV	Grodziczno, Nowe Grodziczno, Rynek, Trzcina, Ostaszewo, Białobłoty, Zwiniarz, Świniarz, Montowo, Katlewo, Zajączkowo, Linowiec, Kuligi, Lorki, Jakubkowo	677,0	5/1	5/1	przydatna
Mroczo	2 studnie (nr 1- 120 m, nr 2 -50,3 m)	PCV	Mroczo, Mroczenko, Boleszyn, Kowaliki, Słup	377,0	5/0	5/0	przydatna

Wodociąg publiczny	Ujęcia wody -głębokość studni	Material z którego jest wykonana sieć wodocią- gowa	Miejscowości zaopatrywane przez wodociąg publiczny	Produkcja wody w 2020 r. w m ³ /dobę	Liczba pobranych próbek mikrobiologicznych przez PSSE / liczba próbek kwestionowanych	Liczba pobranych próbek fizyko- chemicznych przez PSSE / liczba próbek kwestionowanych	Przydatność wody do spożycia przez ludzi na 31.12.2020 r.
Biskupiec	2 studnie (nr 1-39 m, Nr 2 -35 m)	PCV	Biskupiec, Fitowo, Piotrowice Małe, Słupnica, Podlasek Duży, Mały Podlasek Wielka Tymawa, Osówko, Bielice	727,0	5/0	5/1	przydatna
Szwarcenowo	2 studnie (nr 2- 47 m, nr 3-48m)	PCV	Szwarcenowo, Krotoszyny, Wonna, Wielka Wólka, Czachówki	307,0	5/0	5/0	przydatna
Łąkorek	2 studnie (nr 3 -39.5 m,nr4 - 39 m)	PCV	Łakorz, Łąkorek, Lipinki, Sumin, Mierzyn, Gaj, Rywałdzik, Wardędowo, Sędzice, Babalice, Ostrowite, Osetno	754,0	5/0	5/0	przydatna
Tylice	1 studnia (nr 1 -142 m)	PCV, Azbesto- -Cement	Tylice, Pacóltowo	170,8	5/0	5/0	przydatna
Gwiździny	3 studnie (nr 1-53,5 m, nr 2—52m, nr 3- 51 m)	PCV	Gwiździny, Pacóltowo	133,3	5/1	5/0	przydatna
Nawra	1 studnia (nr 1- 106 m)	PCV	Nawra, Bratian	146,7	5/0	5/1	przydatna
Skarlin	1 studnia (nr 1- 53 m) 2 studnia (nr 2 – 55m)	PCV, Azbesto- -Cement	Skarlin, Lekarty, Jamielnik, Bagno, Radomno, Gryżliny, Nowy Dwór Bratiański 50%, Chrośle 10%	204,1	5/0	5/0	przydatna
Mszanowo	2 studnie (nr 1- 25,5 m,nr 2-26,5)	PCV	Mszanowo, Bratian 90%, Kaczek, Łąki Bratiański, Pustki, Chrośle 90%, Nowy Dwór Bratiański 50 %,	331,1	5/0	5/0	przydatna

Wodociąg publiczny	Ujęcia wody -głębokość studni	Material z którego jest wykonana sieć wodociągowa	Miejscowości zaopatrywane przez wodociąg	Produkcja wody w 2020 r w m³/dobę	Liczba pobranych próbek mikrobiologicznych przez PSSE/ liczba próbek kwestionowanych	Liczba pobranych próbek fizykochemicznych przez PSSE / liczba próbek kwestionowanych	Przydatność wody do spożycia przez ludzi stan na 31.12.2020 r.
Partęczyny „Stowarzyszenie Prywatnych Właścicieli Domków Wypoczynkowych usytuowanych nad jeziorem Wielkie Partęczyny”	1 studnia gł. 20 m	-	Ośrodek wypoczynkowy w sezonie letnim	1,7	1/1	1/0	przydatna
Partęczyny „Cedrob”	1 studnia gł. 18 m	-	Ośrodek wypoczynkowy w sezonie letnim	0,3	1/0	1/0	przydatna

Kąpieliska/Miejsca Okazjonalnie Wykorzystywane do Kąpeli

Od 1 stycznia 2018 r. weszła w życie znowelizowana Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2018 r. poz. 2268) w której m.in. nastąpiły zmiany wymagań w organizacji miejsc do kąpeli i rekreacji wodnej na wodach powierzchniowych.

Zgodnie z art. 37 ust. 3 przywołanej ustawy, organizator kąpieliska do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego sezon kąpielowy, w którym kąpielisko ma otwarte, przekazuje wójtowi wniosek o umieszczenie w wykazie kąpielisk, o którym mowa w ust.2, wydzielonego fragmentu wód powierzchniowych, na którym planuje utworzyć kąpielisko.

Natomiast art. 39 ust.1 i ust.2 stanowi, że w przypadku gdy nie jest uzasadnione utworzenie kąpieliska, rada gminy może wyrazić, w drodze uchwały zgodę na utworzenie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli, funkcjonującego przez okres nie dłuższy niż 30 dni w roku kalendarzowym, określając sezon kąpielowy dla miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli.

W 2020 roku podobnie jak w 2019 roku na terenie powiatu nie było zgłoszonych Kąpielisk, utworzono natomiast Miejsce Okazjonalnie Wykorzystywanego do Kąpeli na terenie Ośrodka Wypoczynkowego Cedrob nad jeziorem Wielkie Partęczyny w Tereszewie. W trakcie trwania sezonu kąpielowego tj. od 17.07.2020 r. do 14.08.2020 r. przeprowadzono kontrolę sanitarną w/w miejsca, która nie wykazała uchybień. Na podstawie wyników badań wody, wydano również dwie pozytywne oceny jakości wody do kąpeli.

Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej

Tab. 3. Nadzorowane obiekty użyteczności publicznej przedstawia poniższa tabela

L P	Rodzaj obiektu	Liczba obiektów objętych nadzorem	Liczba skontrolowanych obiektów	Wydane decyzje administracyjne
1.	Ustępy publiczne	1	1	0
2.	Hotele i inne obiekty, w których są świadczone usługi hotelarskie (obiekty hotelarskie, ośrodki wypoczynkowe, pokoje, agroturystyka)	49	7	3
3.	Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej	52	3	3
4.	Dworce PKS i PKP	2	0	0
5.	Tereny rekreacyjne (place zabaw, park, tereny zielone., fontanna)	13	1	0
6.	Cmentarze, zakłady pogrzebowe	26	2	0
7.	Inne obiekty (obiekty użyteczności publicznej typu sportowe, kulturalno-widowiskowe, parkingi, targowisko, stacje paliw itp.)	20	1	2
8.	Dom Pomocy Społecznej oraz Inne jednostki organizacyjne pomocy społeczne	3	1	0
RAZEM		166	16	8

W roku 2020 uzyskano poprawę stanu sanitarno – technicznego w 3 obiektach użyteczności publicznej (decyzje administracyjne, zalecenia pokontrolne) tj. w Ośrodku Wypoczynkowym Stowarzyszenia Prywatnych Właścicieli Domków Wypoczynkowych Usytuowanych nad Jeziorem Wielkie Partęczyny k/Tereszewa, w Gospodarstwie agroturystycznym w Otrębie oraz obiekcie odnowy biologicznej (Siłownia, fitness, solarium) w Nowym Mieście Lubawskim.

Wnioski i interwencje

W roku 2020 do sekcji Higieny Komunalnej wpłynęło w sumie 13 próśb o interwencję, natomiast w roku 2019 było ich 12. Po rozpatrzeniu, 9 spraw załatwiono we własnym zakresie, 4 sprawy przekazano do załatwienia zgodnie z właściwością.

Sprawy załatwione przez Powiatową Stację dotyczyły:

- Niewłaściwej jakości wody do spożycia - 2

- Wodociąg Publiczny Nowe Miasto Lubawskie – prośba o interwencję ze względu na budzącą zastrzeżenia jakość wody pod względem mikrobiologicznym na ul. Narutowicza w Nowym Mieście Lubawskim. Badania laboratoryjne nie wykazały obecności bakterii w badanej próbce wody.

- Wodociąg Publiczny Tereszewo - prośba o interwencję ze względu na budzącą zastrzeżenia jakość wody pod względem mikrobiologicznym. Badania laboratoryjne nie wykazały obecności bakterii w badanej próbce wody.

- Niewłaściwego stanu sanitarno – porządkowego w gospodarstwie agroturystycznym - 1

- prośba o interwencję dotyczącą niewłaściwego stanu sanitarno-porządkowego w gospodarstwie agroturystycznym. Przeprowadzono kontrolę sanitarną. Nałożono mandat w wysokości 200 zł. Właściciel w ciągu 7 dni usunął nieprawidłowości.

- Niewłaściwego stanu sanitarno – technicznego oraz niewłaściwej jakości wody urządzenia wodnego / cysterny - 1

- prośba o interwencję dotyczącą jakości wody w cysternie oraz stanu technicznego cysterny z wodą pitną należącej do Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Nowym Mieście Lubawskim, podstawionej w trakcie awarii wodociągu na ul. Grunwaldzkiej. Kontrola wykazała nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego cysterny. W badaniu próbki wody pobranej z cysterny, stwierdzono przekroczenie wartości parametrycznej mętności tj. 3,52 NTU (norma <1 NTU), nie stwierdzono natomiast przekroczenia parametrów mikrobiologicznych, jakim powinna odpowiadać woda w cysternach. Awarię usunięto, a nieprawidłowości techniczne zostały naprawione w przeciągu 7 dni od dnia kontroli.

- Niewłaściwego stanu sanitarno – porządkowego na terenie cmentarza parafialnego w Nowym Mieście Lubawskim – 1

- prośba o interwencję dotycząca nieprawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi na terenie cmentarza – w dniu kontroli kontenery na odpady przepełnione, wydano zalecenia doraźne. Zaistniała sytuacja wyniknęła ze zmiany administratora cmentarza. Odbiór w miesiącu styczniu nie odbywał się z uprzednio ustaloną częstotliwością ze strony firmy odbierającej odpady. W przeciągu 7 dni nieprawidłowości zostały usunięte.

- Niewłaściwego stanu sanitarno – porządkowego w bloku mieszkalnym – 1

- prośbą o interwencję z Komendy Powiatowej Policji na skargę mieszkańców dotyczącą wydobywającego się odoru z mieszkania w budynku wielorodzinnym. Przeprowadzono wizję lokalną z udziałem przedstawiciela Miejskiego Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim oraz Kuratora Sądowego. Na korytarzy przy drzwiach do mieszkania nie stwierdzono odoru, insektów, ani żadnych zanieczyszczeń innego rodzaju.

- Niewłaściwego stanu sanitarno – porządkowego na terenie ośrodka wypoczynkowego – 1

- prośba o interwencję dotyczącą przepełnienia koszy na odpady oraz braku dostępu do toalet w Ośrodku Wypoczynkowym Stowarzyszenie Prywatnych Właścicieli Domków Wypoczynkowych Usytuowanych nad Jeziorem Wielkie Partęczyny k/Tereszewa - w dniu kontroli nie stwierdzono przepełnionych koszy na odpady, w przeciągu 7 dni zapewniono dostęp do toalet dla osób wypoczywających na plaży na terenie ośrodka.

- Niewłaściwe usytuowanie budynku chlewni, zbyt duży nakład inwentarski oraz uciążliwy zapach – 1

- Wyjaśniono pisemnie procedurę administracyjną prowadzoną w związku z budową budynków inwentarskich. Poinformowano o możliwości złożenia wniosku do Inspektora Nadzoru Budowlanego o nieprawidłowościach w zakresie zmian sposobu użytkowania budynku tj. utrzymywania obsady świń znacznie większej niż deklarowana.

- Niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny oraz uciążliwość dla mieszkańców prowadzonej działalności usługowej tj. siłowni, fitness i solarium -1 .

- Prośba o interwencję dotyczącą uciążliwości siłowni dla lokatorów tj. hałas wynikający z prowadzonej działalności oraz niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego w obiekcie. Na stwierdzone nieprawidłowości higieniczno-sanitarne i techniczne wydano decyzję administracyjną. Uciążliwości ze strony hałasu nie stwierdzono.

Sprawy przekazane do załatwienia dotyczyły głównie nieprawidłowej gospodarki ściekami i zostały przekazane według właściwości do Urzędów Gmin.

Wnioski:

Stan sanitarno–techniczny obiektów ulega sukcesywnej poprawie. Z uwagi na obowiązujący w Polsce w 2020 roku stan epidemii i obostrzenia z tym związane oraz przesunięciem pracowników do pracy przeciwepidemicznej, wykonano mniej kontroli sanitarnych w porównaniu z 2019 r. Jednakże w 2020 r. nadzór nad bezpieczeństwem ciągłości dostaw wody do picia o odpowiedniej jakości zdrowotnej prowadzony był zgodnie z ustalonym harmonogramem oraz wynikał z bieżących potrzeb.

c. Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

Bezpieczeństwo żywności to podstawowy priorytet i oczekiwanie konsumentów w stosunku do nabywanej i spożywanej żywności. Bezpieczna dla zdrowia i życia żywność musi odpowiadać warunkom zdrowotnym (w jakich jest ona przetwarzana, produkowana, magazynowana i sprzedawana) określonym w obowiązujących przepisach prawnych. Za jakość zdrowotną żywności odpowiada przedsiębiorca, który ją produkuje, magazynuje i wprowadza do obrotu.

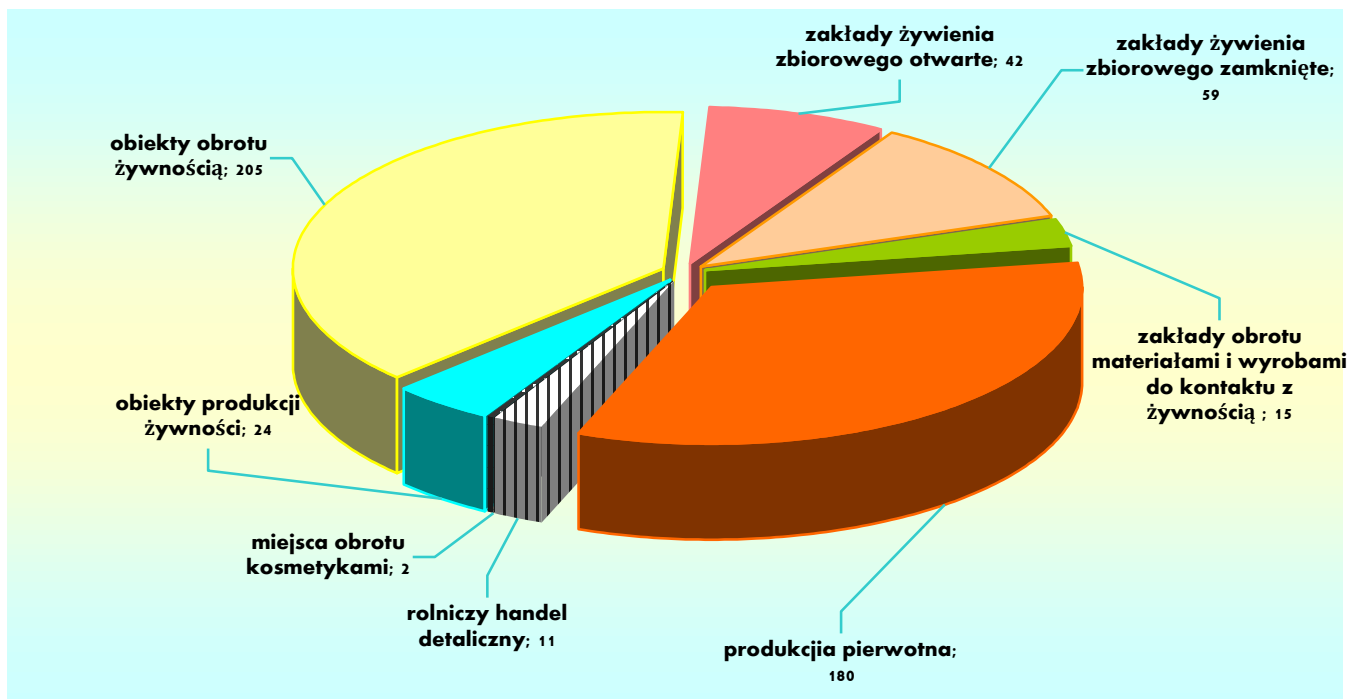
W związku z panującą pandemią COVID-19 rok 2020 był inny i trudno go porównać do lat ubiegłych. Przeprowadzono tylko 51 % z zaplanowanych kontroli. Zmienił się charakter pracy Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku. Priorytetem było wsparcie sekcji epidemiologii. Pomimo tego udzielano, głównie telefonicznie podmiotom z podległego terenu wiele informacji odnośnie wprowadzanych, ciągle zmieniających się przepisów, a także na bieżącą umieszczano na stronie internetowej Stacji najnowsze wymogi dotyczące przepisów przeciwepidemicznych związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

Kontrole przeprowadzone w 2020 r. wykazały iż sytuacja sanitarno-higieniczna kontrolowanych obiektów uległa poprawie. Nadal obserwuje się tendencję likwidacji małych sklepików wiejskich, w miejscowościach gdzie powstały markety. W większości kontrolowanych obiektach wdrożono systemy zapewniające bezpieczeństwo żywności.

1. Stan sanitarny nadzorowanych zakładów

Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku wg ewidencji na dzień 31.12.2020 r. miała zarejestrowanych **538** obiektów żywnościowo-żywnieniowych wraz z obiektami obrotu przedmiotami użytku (2017 r. - 444, 2018 r. – 447, 2019 r. - 495).

Rys. 1. Grupy obiektów żywnościowo-żywnieniowych wg ewidencji na dzień 31.12.2020 r. wg ich liczebności.

Podział na poszczególne grupy obiektów:

- Obiekty produkcji żywności (24), w tym: piekarnie (4), ciastkarnie (1), wytwórnie makaronów (1), zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego (1), automaty do lodów (6), wytwórnie naturalnych wód mineralnych (1), inne wytwórnie żywności m. in. kwaszarnie, zakłady produkcji surówek (10);
- Obiekty obrotu żywnością, w tym sklepy i hurtownie, kioski spożywcze (205);
- Zakłady żywienia zbiorowego otwarte, t. j. restauracje, małe gastronomie (42);
- Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte, w tym stołówki szkolne, przedszkolne, w żłobkach, w domach wczasowych, na koloniach, półkoloniach, obozy (59);
- Produkcja pierwotna i sprzedaż bezpośrednia m. in. ziemniaków, wiśni, malin, jabłek, truskawek, zbóż (180);
- Rolniczy handel detaliczny, w tym: producenci syropu buraczanego, soków owocowych, suszu herbaty oraz pieczywa (11);
- Zakłady obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością (15);
- Miejsca obrotu kosmetykami (2).

Ze względu na zmianę przepisów do nadzoru trafiły obiekty takie jak:

Szpital Powiatowy, Dom Pomocy Społecznej, Dom dziecka, Internat Z. Sz im. C. K. Norwida.

W **115** obiektach objętych nadzorem w 2020 r. przeprowadzono **154** kontrole sanitarne w tym:

- **65** kontrole kompleksowe (obejmujące pełen zakres działalności poprzez sprawdzenie stanu techniczno-sanitarnego zakładu, higieny produkcji, dystrybucji i sprzedaży oraz systemu zarządzania bezpieczeństwem żywności);
- **69** kontroli tematycznych dotyczących m. in.: kontrole warunków higieniczno-sanitarnych produkcji żywności przez podmioty prowadzące produkcję pierwotną i rolniczy handel detaliczny, monitoring jakości żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego,

przestrzeganie wymagań dotyczących znakowania, prezentacji i reklamy żywności wzbogaconej, suplementów diety i żywność specjalnego przeznaczenia żywieniowego, egzekwowanie obowiązków wdrażania dobrej praktyki produkcyjnej materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, egzekwowanie deklaracji zgodności na wyroby ceramiczne, weryfikacja znakowania środków spożywczych wyprodukowanych przez przedsiębiorców z nadzorowanego terenu w szczególności zakresie alergenów i wartości odżywczej oraz kontrole związane z odbiorem nowych obiektów;

- 8 kontroli sprawdzających wykonanie zaleceń pokontrolnych;
- 12 kontroli interwencyjnych, które przeprowadzono na wniosek konsumentów lub zawiadomienia o niebezpiecznych produktach spożywczych oraz wyrobach do kontaktu z żywnością.

W 2020 r. uchybienia higieniczno-sanitarne stwierdzono w 7 obiektach (w 2019 r. - 17, w 2018 r. - 30, natomiast 2017 r. - w 34).

W związku stwierdzonymi nieprawidłowościami na właścicieli zakładów wystawiono 8 decyzji, w tym 3 decyzje administracyjne nakazujące poprawę stanu sanitarnego oraz 1 zakazującą wprowadzenia do obrotu środka spożywczego niewłaściwej jakości. Kontrole sprawdzające potwierdziły wykonanie zaleceń decyzji.

Najczęściej występujące nieprawidłowości odnotowywane w zakładach sektora spożywczego skontrolowanych w 2020 r.:

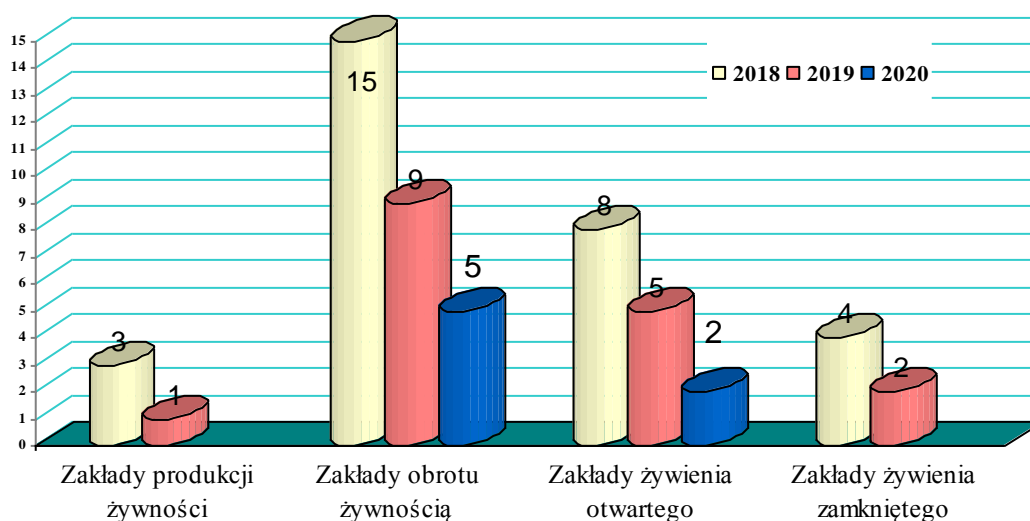
- a) obrotu żywnością: zły stan techniczny pomieszczeń i urządzeń, sprzedaż środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości i terminu przydatności do spożycia, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, brudne pomieszczenia oraz urządzenia chłodnicze;
- b) żywienia zbiorowego otwartego: zły stan techniczny pomieszczeń i urządzeń, brudne pomieszczenia oraz urządzenia, środki spożywcze po upływie daty minimalnej trwałości i terminu przydatności do spożycia.

Podczas kontroli sanitarnych w 2020 r. nałożono 2 mandaty karne na sumę 800 zł (w 2019 nałożono 2/2000 zł, 2018 r. nałożono 17 / 5200 zł), w tym:

- a) obrotu żywnością
 - 1 mandaty / 300 zł, za brak higieny sprzedaży, środki spożywcze po upływie daty minimalnej trwałości i terminu przydatności do spożycia, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych;
- b) żywienia zbiorowego otwartego ogółem

- 1 mandat / 500 zł, za brak wyparzania naczyń stołowych, środki spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia i daty minimalnej trwałości, mycie sprzętu produkcyjnego w zmywalni naczyń stołowych, brak dezynfekcji jaj używanych do produkcji, brudne pomieszczenia i urządzenia, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, brak higieny produkcji, nieprawidłowa odzież robocza.

W przypadku kontroli kwestionowanych nadal uciążliwością jest ponoszenie przez właściciela zakładu kosztów kontroli. W 2020 r. wystawiono 16 decyzji płatniczych na łączną kwotę 1274 zł.

Rys. 2. Rozkład kontroli kwestionowanych w latach 2018 - 2020 r.

W 2020 roku wydano łącznie **58** decyzji (merytorycznych i płatniczych), w tym:

- 8 decyzji administracyjnych na podstawie protokołów o naruszeniu przepisów sanitarnych, w stosunku do podmiotów naruszających obowiązujące przepisy, w tym: decyzje administracyjne nakazujące w określonym terminie poprawę stanu sanitarno-technicznego oraz decyzje o umorzeniu postępowania po wykonaniu zaleceń,
- 20 decyzji zatwierdzających obiekty do prowadzenia działalności w określonym zakresie, decyzje wydane na wnioski stron o zatwierdzenie zakładu i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,
 - 14 decyzji o wykreśleniu zakładu z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
 - 16 decyzji płatniczych.

2. Priorytety działań sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku w 2020 r.

a. Ocena jakości zdrowotnej i bezpieczeństwa żywności

W 2020 r. w ramach Urzędowej Kontroli Żywności i monitoringu pobrano do badań laboratoryjnych 101 próbek żywności oraz 1 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Pobrana żywność to m. in.: mięso i przetwory mięsne, drób i produkty drobiarskie, ryby i ich przetwory, mleko i przetwory mleczne, przetwory zbożowo-mączne, wyroby cukiernicze i ciastkarskie, warzywa i owoce, wody mineralne, koncentraty spożywcze, wyroby garmażeryjne, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz suplementy diety.

Produkty spożywcze w zależności ich rodzaju poddawano różnym kierunkom badań m.in. na obecność drobnoustrojów chorobotwórczych, zawartość substancji dodatkowych, azotanów, pestycydów, metali ciężkich, obecność mikotoksyn, jak również ocenie znakowania i organoleptyki. Pobrano również do badań żywność lokalnych producentów np. z ciastkarni.

W 2020 r. kwestionowano aż 10 próbek środków spożywczych (9 ze względu na zanieczyszczenie drobnoustrojami chorobotwórczymi, 1 ze względu na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów):

- 4 próbki przetworów mięsnych – przypuszczalne wykrycie *Escherichia coli*,
- 5 próbek naturalnych wód mineralnych – wykryto bakterie z grupy coli oraz *Clostridia* redukujące siarczyny,
- 1 próbka przetworów zbożowych – przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu: glifosatu.

W dwóch przypadkach zakwestionowach próbek uruchamiano procedury w ramach systemu RASFF.

A w jednym przypadku wystawiono decyzję nakazującą zniszczenie 1396 sztuk kwestionowanej partii wody mineralnej, przeprowadzenie uzdatnienia studni oraz okazanie wyniku potwierdzającego dobrą jakość produkowanej wody.

b. Działania w ramach systemu RASFF

Ważnym zadaniem realizowanym przez cały 2020 rok były działania w ramach systemu RASFF. System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Spożywczych i Środkach Żywienia Zwierząt (RASFF) został utworzony przez Komisję Europejską w celu szybkiej wymiany informacji o ryzyku związanym z niebezpiecznymi produktami spożywczymi, które nie spełniają wymagań bezpieczeństwa lub, które są nieprawidłowo

oznakowane, stwarzając ryzyko dla konsumentów. W 2020 r. na terenie powiatu nowomiejskiego w ramach funkcjonowania systemu RASFF podejmowano działania w stosunku do **19** powiadomień przekazanych przez Wojewódzki Punkt Kontaktowy oraz we współpracy z innymi jednostkami PIS.

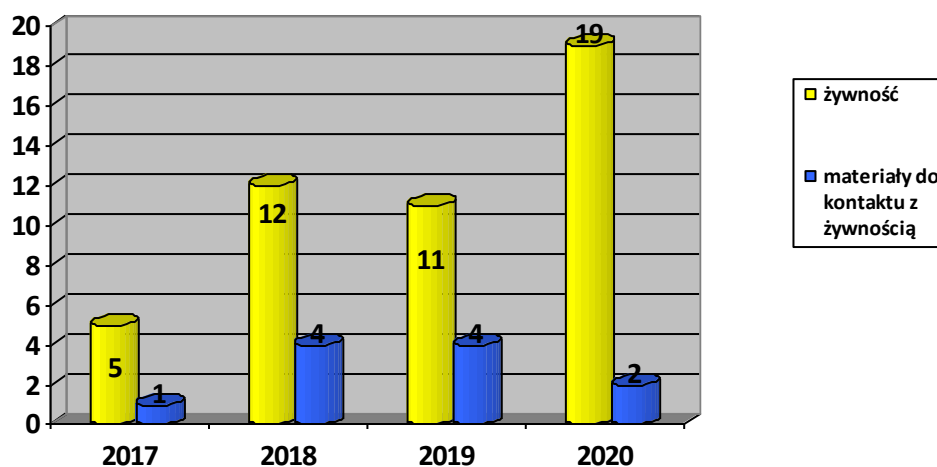
W związku z tymi powiadomieniami:

- przeprowadzono 3 kontrole w 3 obiektach,
- uzyskano 41 informacji telefonicznych, faxem lub e-mailem.

Podobnie jak w roku ubiegłym najbardziej sprawne wycofywanie zakwestionowanych produktów, które były przedmiotem zawiadomień RASFF odbywało się w marketach. Kierownicy sklepów otrzymywali zwykle z centrów dystrybucyjnych zawiadomienia nakazujące wycofanie i zabezpieczenie kwestionowanych partii produktów. W trakcie kontroli przedstawiali stosowne dokumenty o ich wycofywaniu.

W wyniku działań podjętych w ramach systemu RASFF oraz w wyniku podjęcia działań w ramach urzędowej kontroli udało się wycofać z obrotu:

- **34 szt.** opakowań żywności o niewłaściwej jakości zdrowotnej
- **30 szt.** materiałów do kontaktu z żywnością,

rys. 3. Rozkład powiadomień RASFF w latach 2017 - 2020 r.

Zawiadomienia konkretnych partii produktów m. in. dotyczyły:

Produkty żywnościowe:

- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny w produkcie pn. „Mąka żytnia razowa typ 2000” o numerze partii: 12.11.2020 i dacie minimalnej trwałości: 12.11.2020 r., wyprodukowanym i rozdystrybuowanym przez Młyny Szczepanki Sp. z o.o. Szczepanki 3, 86-320 Łasin;
- wykrycia tlenu etylenu w obłuszczonej oraz nieobłuszczonej sezamie bio, pochodzącym z Indii;
- zmienionych cech organoleptycznych (niecharakterystyczny, wyczuwalny obcy zapach) produkt pn.: „Wino Mogen David Concord” Alc. 10,5%”, 750 ml, nr partii: L20933, kraj pochodzenia: USA, wyprodukowanego przez podmiot Mogen David Wine CO, Westfield New York, USA;
- obecności Salmonella Amsterdam i Salmonella Livingstone w pn. „Sezamie”, kraj pochodzenia Indie, masa netto: 200 g, nr partii L200551V464, data minimalnej trwałości: najlepiej spożyć przed: 31.08.2021, wyprodukowanego przez firmę VOG Polska Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 8, 96-100 Skierniewice;
- związku z przekroczeniem wartości najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu pod nazwą Glifosat / ang. Glyphosate w próbce środka spożywczego pn. „Płatki jaglane” Plony Natury, Wyprodukowano w Polsce dla Jeronimo Martins Polska S. A ul. Żniwna 5, 62-025 Kostrzyn przez MELVIT S.A., 02-390 Warszawa, ul. Grójecka 194/91, oznakowaną datą minimalnej trwałości: „najlepiej spożyć przed:/Nr partii: 26.10.2021 200427/364 30.04.2020 07:55, masa 400 g;
- przypuszczalnie wykrycie Escherichia coli O103 w produkcie pt „Kielbasa metka cebulowa” oznakowana należy spożyć do 28.07.2020 r. zapakowano dnia 21.07.2020 producent masarnia Marzęcice GS „Samopomoc Chłopska” Kurzętnik;
- niewłaściwej jakości organoleptycznej (obcy, chemiczny zapach) środka spożywczego bułek pszennych do hamburgerów z sezamem pn. „maxi BURGER buns with sesame”, 300g (4x75g), nr partii: 004823:51663, data minimalnej trwałości: 24.09.2020, producent: Dan Cake Polonia Sp. z o. o., ul. Transportowców 15 w Chrzanowie.

Materiały do kontaktu z żywnością

- przekroczenia dopuszczalnego limitu migracji specyficznej sumy pierwszorzędowych amin aromatycznych (2,6-TDA, 2,4-TDA, aniliny, 4,4'-DPE, 4,4'-MDA, 3,3'-DMB) (wynik średni: 0,341 ± 0,055 mg/kg) z produktu pn. ODELO PRESTIGE Quality line, SELLA, UGNIATACZ DO ZIEMNIAKÓW POTATO SMASHER, numer partii: 0D1509;
- migracji ołowiu na poziomie > 3 mg/dm² z wyrobu „Granit talerz deserowy 20cm czarny NBC”, kod produktu: KZ/19/182, kraj pochodzenia: Chiny, importer podmiot: Altom Sp. z o. o., Sp. k

c. Działania w ramach systemu RAPEX

Celem Wspólnotowego Systemu Szybkiej Informacji (RAPEX) jest szybka wymiana informacji między Komisją Europejską a państwami członkowskimi UE na temat produktów nieżywnościowych mogących stanowić zagrożenie dla konsumentów.

W 2020 r. do Powiatowej Stacji wpłynęły dwa zawiadomienia RAPEX o niebezpiecznych kosmetykach:

- kosmetyk pn. „Setion” kraj pochodzenia Chińska Republika Ludowa stwierdzono obecność niedozwolonych substancji: D-limonene, Linalool Citronellol Butylphenyl Metylpropional, Hexyl cinnamal, Benzyl salicylate;

- kosmetyk pn. „FAMA” kraj pochodzenia Chińska Republika Ludowa stwierdzono obecność niedozwolonych substancji: D-limonene, Linalool Citronellol Butylphenyl Metylpropional, Hexyl cinnamal, Benzyl salicylate.

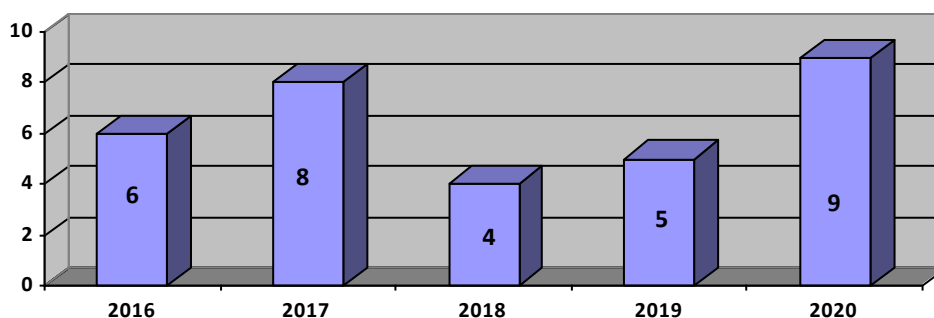
Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono w/w produktów w obrocie.

d. Działania związane z sygnałami konsumentów

Działania podejmowano we wszystkich przypadkach gdy konsumenci zwracali się z prośbą o interwencję w sprawie niewłaściwej jakości środków spożywczych oraz niewłaściwego stanu sanitarnego zakładu. Ogółem do Powiatowej Stacji wpłynęło piosennie, telefonicznie lub osobiście 9 wniosków o podjęcie interwencji.

W szczególności dotyczyły one:

- niewłaściwej jakości zakupionego napoju (stwierdzono pleśń), pobrano próbkę do badania laboratoryjnego w kierunku zanieczyszczeń biologicznych, próbka niekwestionowana, całość sprawy przekazano do PSSE nadzorującego producenta;
- niewłaściwej jakości przetworów warzywnych lokalnego producenta, skontrolowano zakład, na miejscu przeprowadzono ocenę organoleptyczną innej partii, nie stwierdzono nieprawidłowości;
- potrawy zanieczyszczonej włosem zakupionej w lokalnej restauracji, przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości;
- przetworów zbożowych po upływie daty minimalnej trwałości, zanieczyszczonego robakami, w obrocie nie stwierdzono przedmiotowego produktu oraz innych artykułów spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia, przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości;
- sprzedaży nieświeżego mięsa, przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości;
- przebywania osób trzecich na zapleczu małej gastronomii, przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości;
- brak higieny przy produkcji żywności w restauracji (brak dezynfekcji jaj) przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

rys. 4. Sygnały konsumentów w latach 2016 - 2020 r.

e. Obrót grzybami świeżymi, suszonymi i przetworami

Jednym z sezonowych priorytetów było zapewnienie ludności zbierającej grzyby porad zatrudnionego w Powiatowej Stacji grzyboznawcy. W 2020 r. w udzielano pojedynczych porad dotyczących grzybów leśnych.

f. Nadzór nad produkcją pierwotną oraz rolniczym handlem detalicznym

W 2020 r. kontynuowano działania zmierzające do wyegzekwowania właściwych warunków sanitarno-higienicznych produkcji pierwotnej (gospodarstw rolnych, plantatorów owoców). W ramach realizacji porozumienia w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego, przeprowadzono wspólnie 4 kontrole z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Kontrolowano głównie gospodarstwa zajmujące się m.in. uprawą truskawek, malin, ziemniaków oraz marchwi. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości higienicznych. Na terenie powiatu nowomiejskiego przeważają małe uprawy, gdzie zbiorem zajmują się właściciele gospodarstw i ich rodziny. Sporadycznie zatrudniani są pracownicy sezonowi. Na polach oddalonych od miejsca zamieszkania ustawiane są przenośne toalety z wodą. Głównym odbiorcą towaru jest przetwórnia w Karasiu.

g. Egzekwowanie warunków techniczno-sanitarnych w obiektach zgłoszonych do odbioru

Podmioty sektora spożywczego mogą rozpoczynać działalność po zatwierdzeniu przez właściwego ze względu na siedzibę zakładu Państwowego Powiatowego Inspektora

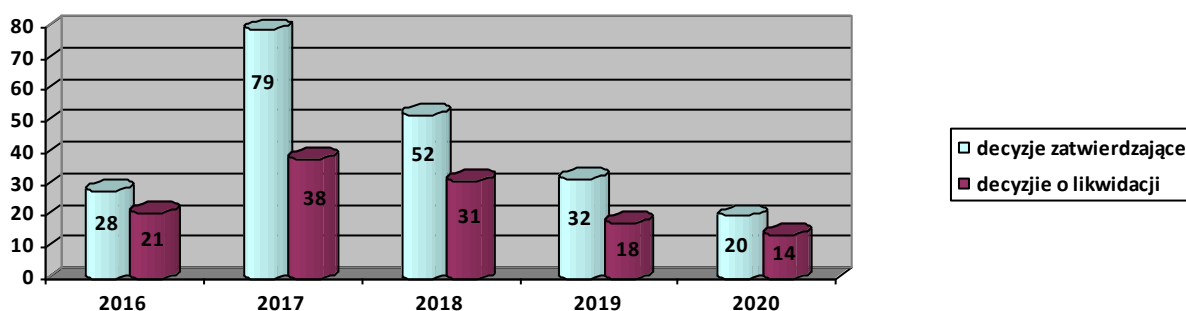
Sanitarnego. Pozwala to na przeprowadzenie oceny czy zakład spełnia warunki sanitarno-higieniczne jeszcze przed jego uruchomieniem.

W 2020 roku wydano **20** decyzji o zatwierdzeniu zakładu i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Podczas tzw. kontroli odbiorowych udzielano przedsiębiorcom szczegółowych instruktaży odnośnie zasad higieny i produkcji oraz w związku z epidemią COVID-19, w celu zmniejszenia ryzyka zakażenia koronawirusem przekazywano zalecenia Głównego Inspektora Sanitarnego dla obiektów żywnościowo- żywieniowych.

Działalność definitywnie zakończyło **14** zakładów spożywczych, m. in. restauracje, sklepy spożywcze oraz małe gastronomie.

W ubiegłym roku wydano 12 opinii sanitarnych dotyczących spełnienia warunków sanitarnych przez środki transportu przeznaczone do przewozu żywności.

Można zauważyć, iż wielu przedsiębiorców przywiązuje dużą uwagę do zagadnień kontroli wewnętrznej i szkoleń pracowników. Często, gdy zły stan higieniczny w zakładach żywnościowo-żywnieniowych był wynikiem niedostatecznej wiedzy sanitarnej personelu, właściciele zakładów kierowali pracowników na dodatkowe szkolenia.

rys. 5. Rozkład decyzji zatwierdzających oraz decyzji likwidacji obiektów w latach 2016 - 2020 r.

h. Współpraca z innymi instytucjami i organami:

Realizacja współpracy z Inspekcją Weterynaryjną:

W związku z zagrożeniem wynikającym z rozprzestrzeniania się na terytorium Polski afrykańskiego pomoru świń i dzików (ASF) 2 razy podjęto czynności na targowisku miejskim w Nowym Mieście Lubawskim przy ul. Targowej z udziałem Przedstawiciela Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie nielegalnej sprzedaży mięsa wieprzowego i jego przetworów, a także dziczyzny i produktów z niej otrzymywanych.

Dwukrotnie przekazano aktualną listę zakładów zgodnie z § 4 ust. 1, 3, 9 „Porozumienia Ramowego z dnia 29.10.2018 r. zawartego pomiędzy Warmińsko-Mazurskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Olsztynie i Warmińsko-Mazurskim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii w Olsztynie o współpracy i współdziałaniu organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i organów Inspekcji Weterynaryjnej”.

Do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Olsztynie przekazano dokumentację dotyczącą próbki filetu z piersi kurczaka, która została pobrana do badań monitoringowych w zakresie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u bakterii zoonotycznych i komensalnych, i w której wykryto obecność *Escherichia coli* (szczepy odporne na cefalosporyny).

Poinformowano Powiatowego Lekarza Weterynarii w Nowym Mieście Lubawski o sporządzeniu powiadomienia informacyjnego w ramach Systemu RASFF w związku z wykryciem *Escherichia coli* O103 w produkcie pn. „Kiełbasa Metka cebulowa” lokalnego producenta.

Realizacja współpracy z Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa

Kontrole (4) przeprowadzone z PIORiN Oddział w Nowym Mieście Lubawskim dotyczyły produkcji pierwotnej tj. warunków higieniczno-sanitarnych produkcji żywności, nie stwierdzono nieprawidłowości.

d. Higiena Pracy

Higiena Pracy sprawuje nadzór nad warunkami pracy, polegający między innymi na ocenie warunków pracy i identyfikacji zagrożeń występujących na stanowiskach pracy w celu zminimalizowania niekorzystnego wpływu czynników szkodliwych w środowisku pracy na zdrowie pracujących oraz prewencji chorób zawodowych.

Bieżący nadzór nad środowiskiem pracy związany był z egzekwowaniem od pracodawców obowiązków wynikających z krajowych i wspólnotowych aktów prawnych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym głównie Działu X Kodeksu pracy, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w prawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz ustawy o produktach biobójczych, a także przepisów przeciwepidemicznych.

Ogólna charakterystyka środowiska pracy nadzorowanego terenu.

W 2020 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Mieście Lubawskim znajdowało się 166 zakładów pracy, w których zatrudnionych było 4459 pracowników. Nadzorem objęto obiekty podlegające do tej pory kontroli PWIS w Olsztynie (3 obiekty) oraz obiekty podlegające zlikwidowanej z dniem 01.07.2020 r. Inspekcji Sanitarnej MSWiA w Olsztynie (3 obiekty). Dla porównania w roku 2019 pod nadzorem znajdowało się 159 zakładów pracy, w których zatrudnionych było 4165 pracowników.

Ilość nadzorowanych zakładów z podziałem na gminy:

Miasto Nowe Miasto Lubawskie: 52

Gmina Nowe Miasto Lubawskie: 18

Gmina Biskupiec: 32

Gmina Grodziczno: 15

Gmina Kurzętnik: 49.

Struktura nadzorowanych zakładów w zależności od liczby zatrudnionych pracowników przedstawia się następująco:

- 82 zakłady zatrudniające do 9 pracowników, co stanowi 49 % ogólnej liczby zakładów (w 2019 r. 81 zakładów),
- 64 zakłady zatrudniające od 10 do 49 pracowników, co stanowi 38 % (w 2019 r. 60 zakładów)

- 18 zakładów zatrudniających od 50 do 249 pracowników, co stanowi 11 % (w 2019 r. 16 zakładów).
- 2 zakłady zatrudniające powyżej 250 pracowników co stanowi 1 % (w 2019 r. 2 zakłady)

Powyższe dane wskazują, że w powiecie nowomiejskim w dalszym ciągu przeważają niewielkie zakłady, zatrudniające do 9 pracowników, jednak od kilku lat zauważa się wzrost liczby zakładów „średnich”, w których pracuje od 50 do 249 pracowników, przy niewielkim spadku liczby zakładów zatrudniających od 10 do 49 pracowników.

Profil działalności gospodarczej w powiecie nowomiejskim jest zbliżony do profilu przemysłu województwa warmińsko-mazurskiego. Dominują zakłady przemysłu drzewnego i meblarskiego (20 % wszystkich zakładów objętych nadzorem), zakłady obróbki metalowej (9 %), zakłady produkcji spożywczej (8 %), zakłady rolne (8 %).

Analiza wielkości zatrudnienia według ilości osób pracujących w zakładach wykazała, że najwięcej osób zatrudnionych jest w przemyśle drzewnym i meblarskim (PKD 16 i PKD 31), stanowi to 47 % zatrudnionych.

Działalność kontrolna

Ze względu na epidemię Covid-19 i konieczność prowadzenia działań przeciwepidemicznych, które były działaniami priorytetowymi Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w roku 2020 przeprowadzono 15 kontroli środowiska pracy w 14 zakładach pracy oraz wydano 5 decyzji merytorycznych, w tym:

- 5 nakazów w zakresie przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy,
- 1 nakaz w zakresie obniżenia do obowiązujących norm stężeń i natężeń czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy.

Zakłady o szczególnym zagrożeniu zawodowym

Do tej grupy liczącej 29 zakładów pracy zaliczamy zakłady, w których wartości zmierzonych stężeń i natężeń czynników szkodliwych przekraczałyby pięciokrotnie najwyższe dopuszczalne stężenia/natężenia oraz zakłady, w których występują czynniki rakotwórcze.

W powiecie nowomiejskim odnotowano 2 zakłady pracy, w których wartości zmierzonych stężeń i natężeń czynników szkodliwych przekraczałyby pięciokrotnie najwyższe dopuszczalne stężenia/natężenia: 1 zakład, w którym przekroczone natężenie hałasu na stanowisku pracy stolarza oraz 1 zakład, w którym stwierdzono przekroczenie stężenia manganu i jego związków nieorganicznych na stanowisku pracy spawacza. Zakłady zostały zobowiązane decyzjami administracyjnymi do obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych do obowiązujących norm, termin realizacji 2021 rok.

Zgodnie z nowelizowanym w 2020 r. wykazem zawartym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U z 2016 r. poz. 1117 z późn.zm.) ; prace związane z narażeniem na pył drewna są procesem technologicznym, w którym dochodzi do uwalniania czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

W powiecie nowomiejskim znajduje się 27 zakładów, w których obrabiane jest drewno (produkcja parkietu, mebli) i narażonych na działanie czynnika rakotwórczego jest 1546 pracowników. Wyniki pomiarów stężenia pyłu drewna na stanowiskach pracy nie wykazują jednak przekroczenia dopuszczalnej normy. Pozostałe 2 zakłady, w których występuje narażenie na czynnik rakotwórczy to Szpital Powiatowy w Nowym Mieście Lubawskim (promieniowanie jonizujące, 14 osób narażonych) oraz Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Mieście Lubawskim (benzen, 28 osób pozostających w kontakcie z czynnikiem)

Substancje i mieszaniny chemiczne

W ramach nadzoru nad zakładami stosującymi substancje i mieszaniny chemiczne w działalności zawodowe (farby, rozpuszczalniki, kleje, itp.) przeprowadzono 10 kontroli. Przedsiębiorcy stosujący chemikalia to głównie branża drewna, meblarska, metalowa, transport. Zwracano uwagę na posiadanie przez pracodawcę spisu używanych chemikaliów, obecność kart charakterystyki produktów i zapoznanie z ich treścią pracowników, oznakowanie opakowań, dostępność instrukcji stanowiskowych. Odnotowano wyraźną poprawę w zakresie bezpiecznego stosowania chemikaliów. Nie stwierdzono nieprawidłowości w w/w zakresie.

Produkty biobójcze

W 2020 r. realizowano projekt Europejskiej Agencji Chemikaliów z siedzibą w Helsinkach: REACH-EN-FORCE-8, polegający na kontroli sprzedaży internetowej produktów biobójczych. W powiecie nowomiejskich zlokalizowano 1 przedsiębiorcę prowadzącego sprzedaż produktu biobójczego „SAVO” za pośrednictwem platformy Allegro. Przeprowadzono zdalną kontrolę sprzedawcy, zebrano niezbędne informacje, na podstawie których nie stwierdzono naruszenia przepisów prawnych, reklama produktu biobójczego zawierała odpowiednie ostrzeżenia dla konsumentów.

Środki zastępcze

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi nadzór nad wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych tzw. dopalaczy oraz monitoruje zatrucia spowodowane substancjami psychoaktywnymi. Nie odnotowano zdarzeń wymagających interwencji medycznych zatrucia/podejrzenia zatrucia nowymi narkotykami.

Choroby zawodowe

W 2020 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej wpłynęły 3 zgłoszenia podejrzenia wystąpienia choroby zawodowej: 1 podejrzenie boreliozy u rolnika, 1 podejrzenie boreliozy u robotnika leśnego oraz 1 podejrzenie astmy oskrzelowej u rolnika. Przeprowadzono 4 oceny narażenia zawodowego. Wydano 1 decyzję stwierdzającą chorobę zawodową: boreliozę u drwala (postępowanie wszczęte w 2019 r.) oraz 3 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat). Bieżące postępowania są w toku. Długi okres rozstrzygnięcia spraw wynika z konieczności uzyskania przez pacjenta orzeczenia lekarskiego w jednostce orzeczniczej tj. Wojewódzkim Ośrodku Medycyny Pracy w Olsztynie. Epidemia Covid-19 dodatkowo znacznie wydłużyła czas oczekiwania na rozstrzygnięcie lekarskie.

W porównaniu z latami poprzednimi liczba zgłoszeń podejrzenia wystąpienia choroby zawodowej oraz liczba decyzji stwierdzających choroby zawodowe utrzymuje się na podobnym poziomie.

Wnioski

Stan sanitarny większości kontrolowanych zakładów pracy uznać można za zadowalający. Nie stwierdzono rażących zaniedbań stanu sanitarno-technicznego. Pracodawcy zgodnie z zaleceniami Państwowej Inspekcji Sanitarnej systematycznie poprawiają warunki sanitarne w pomieszczeniach pracy i pomieszczeniach higienicznosanitarnych.

Najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy jest hałas. Przeważnie występuje on powyżej wartości dopuszczalnej w zakładach branży drzewnej i meblarskiej z uwagi na trudności z wyciszeniem maszyn, szczególnie starszego typu.

Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pracy, gdzie występują przekroczenia natężenia hałasu są zobowiązani do stosowania ochronników słuchu, natomiast pracodawcy powinni regularnie przeprowadzać pomiary natężenia hałasu i dążyć do obniżania jego poziomu.

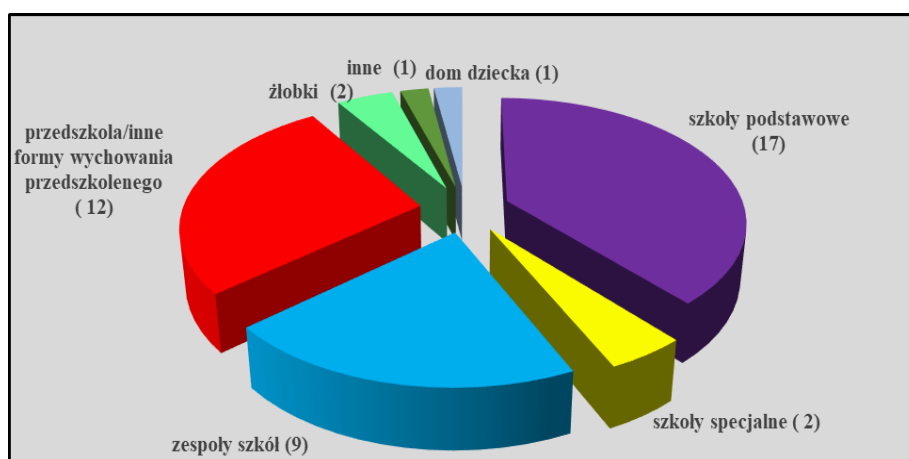
Wciąż nie istnieje szczepionka przeciwko boreliozie, więc liczba zachorowań na boreliozę utrzymuje się na tym samym poziomie i nadal odnotowywane są przypadki boreliozy jako choroby zawodowej.

Prowadzone działania profilaktyczne Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakładach pracy polegające na kontroli przeprowadzania badań i pomiarów środowiska pracy, żądania wyposażania pracowników w środki ochrony indywidualnej, kontroli badań profilaktycznych pracowników, wydawaniu decyzji dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, przynoszą efekty w postaci braku zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych spowodowanych czynnikami szkodliwymi w środowisku pracy.

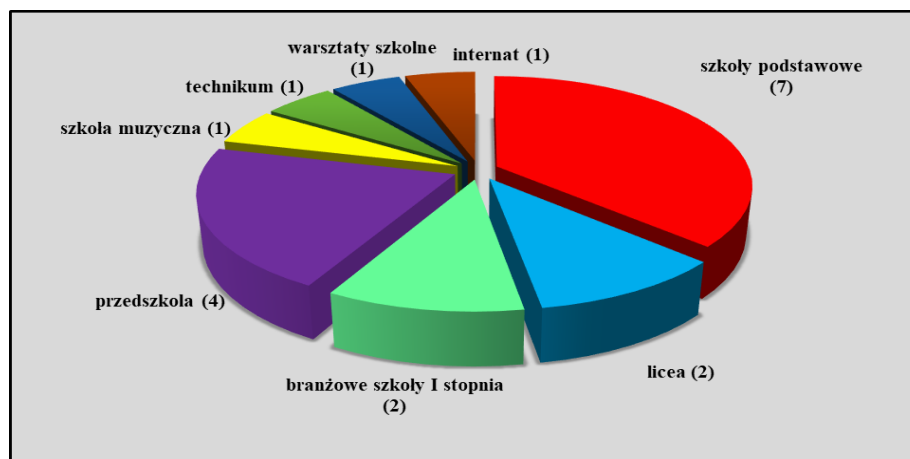
e. Higiena Dzieci i Młodzieży

W 2020 r. ewidencją objęte były 44 placówki oświatowo-wychowawcze, 16 turnusów wycieczki letniego dla dzieci i młodzieży oraz 2 turnusy wycieczki zimowego dla dzieci i młodzieży. W związku z epidemią SARS-CoV i ograniczeniem kontroli na rzecz innych działań przeciwepidemicznych, skontrolowano tylko 7 placówek stałych oraz 6 turnusów wycieczki, przeprowadzając w nich łącznie 14 kontroli.

Zakres kontroli przeprowadzonych w nadzorowanych placówkach oświatowo-wychowawczych obejmował ocenę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne procesów nauczania, wymagania higieniczne i zdrowotne w stosunku do kontrolowanych pomieszczeń i używanego w nich sprzętu oraz utrzymania należytego stanu sanitarno-higienicznego nieruchomości

Rys. 1. Placówki oświatowo-wychowawcze według ewidencji na dzień 31.12.2020 r

Rys. 2. Placówki funkcjonujące w zespołach szkół według ewidencji na dzień 31.12.2020 r.

Zmiany w ewidencji nadzorowanych placówek oświatowo-wychowawczych

W związku z wejściem w życie dnia 15 marca 2020 r. Ustawy z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 322), państwowy wojewódzki inspektor sanitarny przestał być organem właściwym wobec podmiotów, dla których powiat jest organem założycielskim lub organem prowadzącym, lub w których powiat jest podmiotem dominującym. Wobec powyższego pod nadzorem Powiatowej Stacji w Nowym Mieście Lubawskim znalazły się ponownie cztery placówki: *Zespół Szkół im. C. K. Norwida w Nowym Mieście Lubawskim*, *Zespół Szkół Zawodowych w Kurzętniku*, *Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji w Nowym Mieście Lubawskim*, *Dom Dziecka w Pacóltowie*.

STAN SANITARNO-TECHNICZNY OBIEKTÓW

W 2020 r. przeprowadzono 8 kontroli placówek oświatowo-wychowawczych, które nie wykazały nieprawidłowości. Na poprawę warunków w nadzorowanych placówkach stałych toczyło się 9 postępowań administracyjnych z lat ubiegłych. W roku ubiegłym udało się wyegzekwować 1 decyzję administracyjną z roku 2016.

Poprawa stanu sanitarno-technicznego większości placówek oświatowo-wychowawczych leży w gestii samorządów lokalnych i to ich przychylność i pomoc finansowa ma wpływ na ilość i wielkość remontów w nich przeprowadzanych oraz zakup nowego, certyfikowanego wyposażenia i sprzętu. Ze względu na mocno ograniczoną pomoc

finansową ze strony samorządów, wynikającą m.in. z wprowadzenia zdalnego nauczania oraz konieczności wyposażenia szkół w dodatkowe środki ochrony przed możliwością zakażenia się koronawirusem, w sześciu placówkach oświatowych nie przeprowadzono w 2020 r. koniecznych remontów i modernizacji, co skutkowało niewykonaniem decyzji z lat poprzednich. W związku z brakiem poprawy warunków wystawiono na wnioski stron 7 decyzji prolongujących terminy usunięcia nieprawidłowości w następujących placówkach:

- w **Szkole Podstawowej Specjalnej w Krotoszynach** decyzja prolongująca (druga z kolei) termin zapewnienia właściwego oświetlenia elektrycznego w salach szkolnych - *termin wykonania do 30 września 2021 r.*;
- w **Zespole Szkół w Kurzętniku** decyzje prolongująca (czwarta z kolei) termin zapewnienia właściwego oświetlenia elektrycznego w salach szkolnych - *termin wykonania do 30 września 2020 r. - decyzja wykonana*;
- w **Szkole Podstawowej w Ostrowitem** decyzja prolongująca termin doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego powłok malarskich ścian i sufitu oraz podłogi w sali rekreacyjno-zastępczej - *termin wykonania do 31 grudnia 2021 r.*;
- w **Zespole Szkolno Przedszkolnym w Lipinkach** decyzja prolongująca (trzecia z kolei) termin doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego sufitów, ścian, stolarki okiennej w trzech salach lekcyjnych i na korytarzu oraz w trzech salach lekcyjnych zapewnienia ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem - *termin wykonania do 31 grudnia 2021 r.*;
- w **Zespole Szkolno Przedszkolnym w Szwarcenowie** decyzja prolongująca termin doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego ram okiennych od zewnętrznej strony sali gimnastycznej (*termin wykonania decyzji do 31 sierpnia 2021 r.*) oraz decyzja prolongująca termin doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego powierzchni malarskich ścian i sufitów na klatce schodowej (stary budynek szkoły) - *termin wykonania decyzji do 31 sierpnia 2021 r. – decyzja wykonana*;
- w **Szkole Podstawowej Nr 3 im. Filomatów Nowomiejskich w Nowym Mieście Lubawskim** decyzja prolongująca (trzecia z kolei) termin doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego ścian i sufitu w sali gimnastycznej - *termin wykonania do 7 lutego 2021 r.*

Należy nadmienić, że w **Zespole Szkół w Bielicach** od 2012 r. toczy się postępowanie administracyjne w zakresie zapewnienia właściwego oświetlenia elektrycznego

w pomieszczeniach szkolnych. W 2019 r. została wydana kolejna (piąta) decyzja prolongująca, której termin wykonania upływa 31 sierpnia 2021 r.

ZMIANY W FUNKCJONOWANIU PLACÓWEK OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH W ZWIĄZKU Z WYSTĄPIENIEM ZAKAŻENIEM KORONAWIRUSEM

Ze względu na pandemię wirusa SARS-CoV-2 rok 2020 zdecydowanie różnił się do poprzednich. Aby ograniczyć niebezpieczeństwo związane z rozprzestrzenianiem się koronawirusa, Ministerstwo Edukacji Narodowej 12 marca 2020 r. zdecydowało o zawieszeniu tradycyjnych zajęć dydaktyczno-wychowawczych, a następnie wprowadziło obowiązek kształcenia na odległość. Stopniowe przywracanie pracy szkół i placówek oświatowych rozpoczęło się od 4 maja, w tym od 6 maja przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, inne formy wychowania przedszkolnego oraz instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 mogły powrócić do działalności stacjonarnej. Natomiast nauczanie zdalne dla uczniów wszystkich szkół zostało przedłużone do 26 czerwca 2021 r. Rok szkolny 2020/2021 rozpoczął się 1 września pod znakiem obostrzeń związanych z koronawirusem, w modelu stacjonarnym. W momencie wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego, tj. wystąpienia zakażenia SARS-CoV-2 u ucznia lub nauczyciela, dyrektor placówki oświatowo-wychowawczej po konsultacji ze służbami sanitarnymi mógł na czas oznaczony zawiesić zajęcia w tradycyjnej formie i zdecydować o częściowo lub całkowicie zdalnym trybie nauczania. Jednak w związku z dynamiczną sytuacją epidemiczną nauczaniem zdalnym zostały objęte już od 19 października szkoły ponadpodstawowe, od 24 października klasy IV-VIII szkół podstawowych, a od 9 listopada klasy I- III szkół podstawowych (za wyjątkiem oddziałowych zerowych).

W 2020 r. wydano 29 opinii na zmianę formy nauczania po stwierdzeniu zakażenia wśród uczniów lub nauczycieli w placówce, w tym 15 opinii dotyczących zawieszenia zajęć w oddziałach przedszkolnych, 4 opinie dotyczące wdrożenia całkowicie zdalnego trybu nauczania w szkołach oraz 10 opinii w zakresie objęcia placówek nauczaniem hybrydowym poprzez przejście na nauczanie zdalne części oddziałów i stacjonarne dla pozostałych oddziałów.

W celu zapewnienia bezpiecznych warunków dzieciom, uczniom, nauczycielom i pracownikom szkół i placówek oświatowo-wychowawczych w ramach współpracy przekazywano szereg wytycznych przeciwepidemicznych przygotowanych przez

Ministerstwo Edukacji Narodowej we współpracy z Głównym Inspektorem Sanitarnym, Ministerstwem Zdrowia, a w przypadku egzaminów z Centralną Komisją Egzaminacyjną oraz informacje pomocne do funkcjonowania placówek dotyczące higieny mycia rąk, dezynfekcji rąk u dzieci, czyszczenia wykładzin, ozonatorów do dezynfekcji, materiałów ze spotkań z dyrektorami szkół.

HIGIENA PROCESU NAUCZANIA

Sprawowanie nadzoru przez Państwową Inspekcję Sanitarną nad zakładami nauczania i wychowania obejmuje również higienę procesu nauczania poprzez ocenę dostosowania umeblowania do wymagań ergonomii oraz analizę tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych. W 2020 r. w 3 nowomiejskich placówkach oświatowo-wychowawczych, tj. w Zespole Szkolno-Przedszkolnym, w Zespole Szkoły Podstawowej i Muzycznej oraz w Szkole Podstawowej Nr 3 im. Filomatów Nowomiejskich. dokonano oceny dostosowania mebli szkolnych do wzrostu dzieci. Podczas przeprowadzonych ocen zwracano uwagę zarówno na odpowiednie dostosowanie parametrów funkcjonalnych mebli do wzrostu dzieci, jak i na oznakowanie mebli, odpowiednie zestawienie stolików i krzeseł oraz ich stan techniczny i posiadanie przez nie certyfikatu. W tym zakresie skontrolowano oceniono 313 stanowisk pracy dzieci w 17 oddziałach. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości. W 2020 r. nie dokonano oceny tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych.

SEZONOWE PLACÓWKI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

Na terenie powiatu nowomiejskiego w 2020 r. zorganizowano dla dzieci i młodzieży 16 turnusów letniego wypoczynku oraz 2 turnusy zimowego wypoczynku. Skontrolowano 5 turnusów wypoczynku letniego, na których odpoczywało 225 dzieci oraz 1 turnus zimowego wypoczynku, z którego skorzystało 35 dzieci. Nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie.

Turnusy letniego wypoczynku wyjazdowe odbyły się w 2020 r. podobnie jak w latach ubiegłych w następujących obiektach: Ośrodku Wypoczynkowym „HARTEK” w Ostaszewie, bazie obozowej Hufca Związku Harcerstwa Polskiego Nowe Miasto Lubawskie w Gaju, Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Nowym Mieście Lubawskim oraz w Kaczym Bagnie gdzie zostały zorganizowane turnusy wypoczynku zimowego.

WNIOSKI

Za bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki, a także wykonywanie remontów obiektów szkolnych i zadań inwestycyjnych w tym zakresie odpowiada według przepisów prawa oświatowego organ prowadzący.

W 2020 r. na poprawę warunków w nadzorowanych obiektach oświatowo-wychowawczych toczyło się 9 postępowań administracyjnych z lat ubiegłych. Nie wszczęto nowych postępowań administracyjnych.

Na uwagę zasługuje fakt, że poprawie nadal nie uległy warunki w Szkole Podstawowej Nr 3 im. Filomatów Nowomiejskich w Nowym Mieście Lubawskim, gdzie nie przeprowadzono remontu sali gimnastycznej koniecznego do zapewnienia właściwych warunków sanitarnych. Infrastruktura boiska szkolnego ww. placówki również znacząco odbiega od standardu boisk dwóch pozostałych nowomiejskich szkół podstawowych.

IV. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Komórka organizacyjna Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Państwowej Inspekcji Sanitarnej uczestniczy w procesie inwestycyjnym dokonując uzgodnień począwszy od projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, po uczestniczenie w odbiorach inwestycji. Działania te mają na celu ochronę środowiska i zdrowia ludzi oraz zapewnienie właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego powiatu. Zakres działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego określony w art. 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2021r., poz. 195) pozostaje niezmienny od wielu lat.

Tabela 1. Zadania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

1.	Uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dokumentów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
2.	Opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych.
3.	Wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i co do ewentualnego zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.
4.	Uzgadnianie warunków realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przez właściwy organ.
5.	Uzgadnianie dokumentacji projektowej w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy, przebudowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych.
6.	Przeprowadzanie kontroli obiektów w trakcie realizacji oraz wizji lokalnych.
7.	Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

1. Opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin w zakresie wymagań sanitarnohigienicznych

W 2020 roku zaopiniowano **18** dokumentacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (16 w 2019 r.), w tym **1** dokument zaopiniowano negatywnie (1 w 2019). Przyczyną opinii negatywnej było nie zachowanie ładu przestrzennego poprzez wyznaczenie terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w bliskim sąsiedztwie zabudowy produkcyjnej. W przypadku **4** dokumentów wydano opinie z uwagami.

Przed przystąpieniem do opracowania ww. dokumentacji planistycznych, powiatowy inspektor wydaje opinię co do zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. W roku 2020 wydano **35** opinii dla prognoz (13 w 2019 r.).

W przypadku **1** postępowania zwrócono się do organu opracowującego projekt dokumentu o uzupełnienie informacji niezbędnej do wydania właściwej merytorycznie opinii sanitarnej.

Łącznie zarejestrowano **53** sprawy (30 w 2019 r.).

2. Wydawanie opinii dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Istotną kwestią w działalności państwowej inspekcji sanitarnej jest wydawanie opinii dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Postępowanie prowadzone jest na wniosek wójta/burmistrza przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przez ww. organy. W przedmiotowym rozporządzeniu przedsięwzięcia podzielono na 2 grupy: (I grupa) mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i (II grupa) mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W przypadku I grupy raport jest obligatoryjny i na jego podstawie uzgadnia się warunki realizacji danego przedsięwzięcia lub wydaje się opinię negatywną. W przypadku II grupy opinia wydawana jest na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia i dotyczy konieczności lub braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Dla I grupy przedsięwzięć wydano **6** opinii sanitarnych (8 w 2019 r.). W **5** przypadkach uzgodniono warunki realizacji, a dla **1** inwestycji wydano opinię negatywną. Uzgodniono inwestycje związane z budową:

- 2 instalacji do tuczu trzody chlewnej,
- 3 instalacji do odchovu i tuczu drobiu,

Opinia negatywna dotyczyła 1 instalacji fotowoltaicznej.

W **2** przypadkach zwrócono się o uzupełnienie raportu o oddziaływaniu na środowisko. Sprawy są w toku.

Dominującym rodzajem inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, tak jak w latach ubiegłych są duże obiekty inwentarskie. Sytuacja ta wynika z rolniczego charakterem powiatu oraz licznej grupy dużych hodowców drobiu i trzody chlewnej. W bieżącym roku odnotowano również duży napływ wniosków związanych z instalacjami fotowoltaicznymi.

PPIS w Nowym Mieście Lubawskim uzgadniając warunki realizacji dla ferm zwierząt, kieruje się przede wszystkim wielkością obsady w DJP fermy wielkoprzemysłowej, odległością projektowanych zabudowań inwentarskich od istniejących terenów zwartej zabudowy wsi, usytuowaniem budynków inwentarskich na tle dominujących kierunki wiatrów, występowaniem naturalnych stref buforowych (rozległe użytki rolne, kompleksy leśne), wpływających na ograniczenie rozprzestrzeniania się substancji odorowych z ferm. Ważna jest również wielkość i lokalizacja areału użytków rolnych hodowcy. W przypadku instalacji fotowoltaicznych o stanowisku powiatowego inspektora decyduje wielkość fermy i odległość konstrukcji wsporczych paneli od zabudowy mieszkaniowej.

Dla II grupy przedsięwzięć wydano **55** opinii sanitarnych (36 opinii w 2019 r.), w tym dla **9** przedsięwzięć stwierdzono obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (dla **3** w 2019 r.). Konieczność raportu o oddziaływaniu na środowisko wymagano dla budowy:

- instalacji paneli fotowoltaicznych,
- instalacji do odchovu i tuczu trzody chlewnej.

W roku 2020 dominowały inwestycje związane z budową farm fotowoltaicznych, poprawą infrastruktury drogowej oraz budową budynków inwentarskich.

Łącznie w ramach opiniowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (I i II grupa) zarejestrowano **66** wniosków (47 w 2019 r.).

3. Uzgadnianie dokumentacji projektowej w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy, przebudowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych

Bardzo istotną kwestią w działalności inspekcji sanitarnej jest uzgadnianie dokumentacji projektowej w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych. W 2020 roku wydano 40 pozytywnych opinii sanitarnych dla dokumentacji projektowych inwestycji (40 w 2019 r.), w tym 3 dokumentacji zaopiniowano pozytywnie z zastrzeżeniami. Bardzo dużo uwagi poświęca się projektom budowlanym placówek oświatowych. Kluczowa jest m.in. właściwa lokalizacja sal lekcyjnych, zapewniająca właściwy, tj. co najmniej 3 godzinny czas nasłonecznienia (liczony w dniach równonocy - 21 marca i 21 września - w godzinach 8.00-16.00). Dopływ światła słonecznego powinien być zapewniony z lewej strony patrząc w kierunku tablicy. Sale lekcyjne muszą zapewnić odpowiednią powierzchnię przypadającą na 1 ucznia oraz być wyposażone w meble certyfikowane przystosowane do wzrostu uczniów. W obiekcie musi być zapewniona odpowiednia ilość urządzeń sanitarnych dla uczniów na każdej kondygnacji. Urządzenia sanitarne muszą być przystosowane do wieku dzieci. Podobnie jak w latach poprzednich wiele uwagi poświęca się również budynkom, w którym planowana jest produkcja żywności i żywienie zbiorowe. Ważne jest tutaj rozdzielenie stref o różnych wymaganiach higieniczno-sanitarnych tj. pomieszczeń magazynowych, socjalnych, gospodarczych, obróbki wstępnej, produkcji właściwej, ekspedycji, sali konsumenckiej, zmywalni naczyń, odpadów. Ważna jest również właściwa wentylacja pomieszczeń, w których występują procesy emitujące duże ilości ciepła i pary wodnej. Stosowane są wówczas specjalistyczne okapy wentylacyjne o ustalonych gabarytach i wydajności wywiewu.

Wydane opinie dotyczyły następujących obiektów budowlanych:

- obiektów inwentarskich – 16 opinii;
- obiektów usługowych i mieszkalno-usługowych – 20 opinii;
- obiektów produkcyjnych - 2 opinie;
- zakładów nauczania i wychowania – 1 opinia
- podmiotów leczniczych – 1 opinia;

Ważniejsze projekty inwestycji uzgodnionych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Mieście Lubawskim, istotne dla lokalnej społeczności.

„Mazury 365 – Inteligentna infrastruktura. Budowa w miejscu istniejącego wyciągu talerzykowego kolei krzeselkowej wraz z urządzeniami i infrastrukturą techniczną w Ośrodku Narciarskim Kurza Góra” na działkach o nr. ewid. 160/5, 160/35, 160/37, 171/2 obręb 0006 Kurzętnik, gm. Kurzętnik. W ramach zadania planuje się budowę kolei krzeselkowej oraz innych budynków i budowli m.in. budynku wielofunkcyjnego zaplecza stacji górnej, stację górną – sterownię górną, wiatę rekreacyjną szkoleniowo – ekspozycyjną, stację dolną.

„Budowa budynku usług hotelarskich” na działkach o nr. ewid. 160/36, 160/37 obręb 0006 Kurzętnik, gm. Kurzętnik. Budynek usług hotelarskich przeznaczony będzie do jednoczesnego przebywania 142 osób w tym 4 pracowników. W obiekcie przewidziano 33 jednostki mieszkalne z przynależnymi łazienkami. Powierzchnia użytkowa budynku wyniesie 1627,87 m².

„Rozbudowa budynku żłobka w Kurzętniku o oddział przedszkolny” na działce nr 1662/13, obręb Kurzętnik, gmina Kurzętnik. Przedmiotowa inwestycja polegać będzie na budowie budynku przedszkola 6 – oddziałowego przeznaczonego dla 110 dzieci (4 oddziały po 25 dzieci oraz 2 oddziały specjalne po 5 dzieci) z pobytem powyżej 5 godzin dziennie. Powierzchnia użytkowa opiniowanych pomieszczeń przedszkola wyniesie 756,61 m².

4. Dopuszczenie do użytkowania obiektów budowlanych oraz ich wpływ na stan sanitarnohigieniczny terenu działalności Powiatowej Stacji

Ostatnim etapem działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego jest uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych. W ramach kontroli sprawdza się wykonanie budynku zgodnie z projektem budowlanym oraz spełnienie wymogów sanitarnohigienicznych. W 2020 r. przeprowadzono łącznie **10** kontroli (18 w 2019 r.), w tym:

- **4** kontrole w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych na podstawie art. 56 ustawy prawo budowlane,
- **4** kontrole na podstawie art. 3 pkt 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej po dokonanej modernizacji pomieszczeń, niewymagających uzyskania pozwolenia na budowę,
- **2** wizje budynków przeznaczonych na restaurację.

Obiekty, które były przedmiotem kontroli zostały zrealizowane zgodnie z projektem budowlanym.

Ogółem wydano **8** opinii sanitarnych dla skontrolowanych inwestycji (18 w 2019 r.). Mniejsza liczba kontroli spowodowana była wprowadzeniem od 20 marca stanu epidemii w Polsce i znaczącym ograniczeniem pracy w terenie.

Tabela 2. Wykaz obiektów uruchamianych obiektów istotnych dla lokalnej społeczności, w których uczestniczył Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

<p>1. Obiekty nauki i wychowania</p>	<p>Pomieszczenia oddziału specjalnego przedszkola po modernizacji istniejących pomieszczeń żłobkowych w budynku GZOW w Kurzętniku, dla 5 dzieci z różnymi rodzajami niepełnosprawności.</p>
<p>2. Obiekty handlowe i usługowe</p>	<p>1. „Budowa budynku usługowego oraz samoobsługowej myjni bezdotykowej czterostanowiskowej” na działce o nr. ewid. 140/5 obręb 14 Nowe Miasto Lubawskie. Przedmiotem czynności odbiorowych był parterowy budynek o maksymalnych wymiarach zewnętrznych 88,00 x 17,00 m. Budynek podzielono na 6 lokali usługowych pod wynajem. W lokalach przewidziano sprzedaż artykułów przemysłowych i produktów spożywczych. W lokalu nr 2 będzie mieścić się bank w lokalu nr 3 sklep z obuwiem i odzieżą, w lokalu nr 4 sklep mięsny, w lokalu nr 5 cukiernia, a w lokalu nr 6 sklep z odzieżą męską. Lokal nr 1 w dniu kontroli nie miał przeznaczenia. Powierzchnia użytkowa pomieszczeń w budynku wynosi 1066,57 m², w tym powierzchnia lokali usługowych 998,95 m².</p> <p>2. „Budynek handlowo-usługowy „DINO” wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz zagospodarowaniem terenu”, dz. nr 580/6, 580/13 obręb Bratian. Powierzchnia użytkowa pomieszczeń w budynku wynosi 523,90 m², w tym powierzchnia sali sprzedaży 400,00 m².</p> <p>3. Sklep „Biedronka” zlokalizowany w budynku usługowo-handlowym na działkach nr 114 i 140 obręb 6 Nowe Miasto Lubawskie. Powierzchnia użytkowa pomieszczeń w budynku wynosi 724,60 m², w tym powierzchnia sali sprzedaży 511,00 m².</p> <p>4. „Rozbudowa i przebudowa budynku handlowo-usługowego „Biedronka”, ul. Jesionowa 2 ,13-340 Biskupiec, dz. nr 552. Powierzchnia użytkowa pomieszczeń w budynku wynosi 832,50 m², w tym powierzchnia sali sprzedaży 612,00 m².</p> <p>5. Pomieszczenia przeznaczone na działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, Tylice 36a, 13-300 Nowe Miasto Lubawskie</p>

	<p>6. Pomieszczenia przeznaczone na działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, Sienkiewicza 2, 13-306 Kurzętnik.</p> <p>Przedmiotem czynności odbiorowych były niewielkie magazyny broni i amunicji zlokalizowane w istniejących budynkach przed wydaniem zaświadczenia o spełnieniu warunków higienicznosanitarnych w ww. pomieszczeniach. Pomieszczenia wyposażono w specjalistyczne drzwi antywłamaniowe, sejfy na broń, kraty w oknach, wentylację. Zapewniono zaplecze higienicznosanitarne.</p> <p>7. Apteka ogólnodostępna mieszcząca się w budynku przy ul. Rynek 1, 13-340 Biskupiec. Przedmiotem czynności były pomieszczenia istniejącej apteki po modernizacji, mieszczące się w budynku usługowym. Powierzchnia całkowita apteki wynosi 83,80 m²</p>
--	---

5. Podsumowanie

Łącznie w ramach działalności nadzorczej zajmowano stanowisko **193** razy (168 razy w 2019 r.). Na tę liczbę składają się przeprowadzono kontrole (10), wydane opinie i stanowiska zajęte w formie pisma informacyjnego (183). W związku z dokonanymi czynnościami kontrolnymi oraz opiniowaniem projektów budowlanych wydano 47 decyzji płatniczych (58 w 2019 r.).

6. Wnioski

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny, którego działalność kończy się w momencie odbioru inwestycji, wyprzedza działanie służb nadzoru bieżącego i obejmuje egzekwowanie wymagań higienicznych i zdrowotnych na etapie: lokalizowania, projektowania, realizacji i przekazywania do użytkowania obiektów budowlanych.

W ramach działalności współpracowano na bieżąco z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie przekazywania wydawanych opinii sanitarnych i pism.

V. Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna

Działania oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w 2020 roku z powodu wprowadzenia w Polsce stanu epidemii i obostrzeń z tym związanych oraz przesunięciem pracowników do pracy związanej z zapobieganiem szerzenia się COVID-19 opierały się od marca 2020 r. głównie na pracy przy pomocy elektronicznych środków przekazu tj. poczta elektroniczna oraz strona internetowa Powiatowej Stacji.

Współpracowano w realizacji niżej wymienionych programów głównie z placówkami nauczania i wychowania wszystkich poziomów edukacyjnych, a także z placówkami służby zdrowia, ośrodkami kultury, sportu i rekreacji.

INTERWENCJE PROGRAMOWE

Wszystkie interwencje programowe za wyjątkiem „Krajowego Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS” realizowane są w zgodzie z rokiem szkolnym w szkołach.

Tab. 1. Wykaz programów i akcji realizowanych w ramach interwencji programowych. Zestawienie roku szkolnego 2019/2020 w porównaniu do roku szklonego 2018/2019.

Lp.	Nazwa programu	Liczba placówek realizujących w roku 2018/2019	Liczba odbiorców w roku 2018/2019	Liczba placówek realizujących w roku 2019/2020	Liczba odbiorców w roku 2019/2020
INTERWENCJE PROGRAMOWE					
1	„Trzymaj Formę!”	24	2384	19	238
2	„Czyste powietrze wokół nas”	25	986	20	827
3	„Bieg po zdrowie”	8	482	3	97
4	„ARS, czyli jak dbać o miłość?”	4	462	4	787
5	„Wybierz życie - pierwszy krok”	3	270	3	164
7	„Skąd się biorą produkty ekologiczne”	-	-	4	225
		<i>Rok 2019</i>	<i>Rok 2019</i>	<i>Rok 2020</i>	<i>Rok 2020</i>
6	„Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS”	35	255	2	46
OGÓLEM:		99	4839	55	2290

Program „Trzymaj Formę!”

Głównym celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. W roku szkolnym 2019/2020 program skierowany był do uczniów szkoły podstawowej klas V, VI, VII, VIII.

Do realizacji XIV edycji programu przystąpiły 24 szkoły podobnie jak w roku szkolnym 2018/2019. Jednak z uwagi na fakt przejścia szkół na nauczanie zdalnie realizacja programu została zawieszona. Jesienią w roku szkolnym 2019/2020 zostało przeprowadzone jedno szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu oraz 5 zajęć edukacyjnych dla 223 rodziców nt. racjonalnego żywienia, znaczenia wody w organizmie człowieka, roli aktywności fizycznej oraz szkodliwości napojów energetycznych.

Program „Bieg po zdrowie”

Celem programu jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego, zwiększanie wiedzy i umiejętności na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia tytoniu. Grupa, do której skierowany jest nowy program, to dzieci w IV klasie szkoły podstawowej (grupa wiekowa 9-10 lat). W porównaniu z rokiem szkolnym 2018/2019 do realizacji programu w roku szkolnym 2019/2020 przystąpiło mniej szkół tj. 3 szkoły z liczbą 48 uczniów, związane to bezpośrednio było z nieutworzeniem się klasy IV w niektórych szkołach poprzednio realizujących program. Na poziomie szkoły w realizacji programu wzięło też udział 46 opiekunów/rodziców. Przed rozpoczęciem realizacji programu w szkołach pracownik Powiatowej Stacji przeprowadził szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu oraz pielęgniarek szkolnych.

Program „Czyste powietrze wokół nas”

Celem programu jest wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych źródeł dymów w tym dymu papierosowego. Zwiększenie wrażliwości dzieci na szkodliwość dymu papierosowego, zwiększenie poziom wiedzy na temat skutków palenia papierosów oraz zwiększenie wrażliwości dzieci na miejsca, w których mogą być narażone na dym tytoniowy. Program jest skierowany i dostosowany do dzieci w wieku 5-6 lat. Edukacją programową objęto w roku szkolnym 2019/2020 roku 827 dzieci i ich rodziców w 20 oddziałach przedszkolnych, w porównaniu z rokiem poprzednim w roku szkolnym 2019/2020 zmniejszyła się zarówno liczba szkół uczestniczących w programie jak i liczba osób go

realizujących. Przed rozpoczęciem realizacji programu w szkołach przeprowadzono szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu oraz pielęgniarek szkolnych.

Program „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Celem programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Program skierowany jest do młodzieży w wieku 15-19 lat, ale zawarte są w nim też elementy angażujące ich rodziców.

W programie „ARS, czyli jak dbać o miłość?” w odniesieniu do roku szkolnego 2018/2019 w roku 2019/2020 liczba placówek realizujących program została utrzymana na tym samym poziomie, zwiększyła się natomiast liczba osób uczestniczących w realizacji programu. W realizacji programu w roku szkolnym 2019/2020 uczestniczyło 238 uczniów i dodatkowo 103 ich opiekunów/rodziców. Zostały także przeprowadzone 1 zajęcia edukacyjne dla około 420 opiekunów/rodziców oraz nauczycieli nt. profilaktyki używania substancji psychoaktywnych wśród młodzieży. Wyjaśnienie pojęcia substancji psychoaktywnych, podział, skutki zdrowotne, czynniki ryzyka oraz czynniki chroniące. Przed rozpoczęciem realizacji programu zostały przeprowadzone także instruktaże dla koordynatorów szkolnych programu.

Program „Wybierz życie - pierwszy krok”

Program poświęcony jest profilaktyce zakażeń HPV i raka szyjki macicy i skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. W porównaniu z poprzednim roku szkolnym do programu przystąpiła taka sama ilość szkół w powiecie zmniejszyła się natomiast liczba uczniów do 160 osób. W grudniu w roku 2019 przeprowadzono także zajęcia dla 110 uczniów szkół ponadpodstawowych. Przed rozpoczęciem realizacji programu w szkołach pracownik PSSE przeprowadził instruktaże dla szkolnych koordynatorów programy.

Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”.

W roku szkolnym 2019/2020 wystartował program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”. Grupa, do której skierowany jest program, to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. W programie wzięło udział 5 przedszkoli z terenu powiatu nowomiejskiego z liczą dzieci 161. W realizacji programu na poziomie szkoły uczestniczyło także 60 rodziców. Przed

rozpoczęciem realizacji programu odbyło się także szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu zorganizowane przez PSSE.

„Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS”

W 2020 r. zadania związane z realizacją powyższego programu polegały głównie na rozesłaniu materiałów edukacyjnych za pomocą poczty elektronicznej do jednostek współpracujących tj. placówek oświatowych, placówek służby zdrowia, Urzędy Miasta, Urzędów Gmin i Starostwa Powiatowego oraz umieszczeniu artykułu na stronie internetowej Powiatowej Stacji.

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

Działania oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w zakresie działań nieprogramowych w 2020 roku z powodu wprowadzenia w Polsce stanu epidemii polegały głównie na pracy przy pomocy elektronicznych środków przekazu tj. poczta elektroniczna oraz dystrybucji drukowanych materiałów edukacyjnych. Rozsyłano materiały edukacyjnych za pomocą poczty elektronicznej oraz rozdystrybuowano drukowane materiały edukacyjne do jednostek współpracujących tj. placówek oświatowych, placówek służby zdrowia, Urzędy Miasta, Urzędów Gmin i Starostwa Powiatowego. Na stronie internetowej Powiatowej Stacji zostały także umieszczone materiały i artykuły dotyczące poszczególnych działań.

Tab. 2. Wykaz programów i akcji realizowanych w ramach interwencji nieprogramowych w 2020 roku.

Lp.	Rodzaj i tytuł interwencji w zakresie:	Zasięg interwencji	Liczba podmiotów realizujących	Liczba odbiorców
0		1	2	3
1.	Profilaktyka palenia tytoniu, w tym: Światowy Dzień Bez tytoniu, Światowy Dzień Rzucania Palenia, profilaktyka używania e-papierosów.	ogólnopolski	13	129
2.	Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania. Profilaktyka używania napojów energetyzujących i suplementów diety.	wojewódzki	6	11
3.	Profilaktyka grypy.	ogólnopolski	2	80
4.	Promocja higieny jamy ustnej, w tym profilaktyka próchnicy i chorób przyzębia.	ogólnopolski	7	7
5.	Promocja szczepień ochronnych. (W tym „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”, „Europejski Tydzień Szczepień”).	ogólnopolski	1	1
6.	Profilaktyka wszawicy.	ogólnopolski	8	8
7.	Profilaktyka chorób zakaźnych, w tym chorób odzwierzęcych – gruźlica, meningokoki, wirusowe	ogólnopolski	34	34

	zapalenia wątroby B,C, kleszczowe zapalenie mózgu i inne.			
8.	Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach; Światowy Dzień Wiedzy o Antybiotykach.	ogólnopolski	10	10
9.	Bezpieczeństwo dzieci podczas wypoczynku letniego i zimowego.	ogólnopolski	13	491
10.	Profilaktyka chorób – propagowanie zasad higieny osobistej i higieny rąk.	ogólnopolski	9	88
11.	Profilaktyka zakażeń wirusem SARS-CoV2	ogólnopolski	4	188
12.	Profilaktyka wad postawy, higieny procesu nauczania – akcja ‘Moje dziecko idzie do szkoły’	wojewódzki	5	77
Ogółem:			112	1124

Profilaktyka grypy / Higiena osobista / Profilaktyka zakażeń wirusem SARS-CoV2

W lutym 2020 r. przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla uczniów szkoły podstawowej, gdzie edukacją objęto około 80 osób. Zajęcia dotyczyły higieny/nauki mycia rąk oraz poruszały zagadnienia: *Jak zmniejszyć ryzyko zachorowania? Jak uchronić się przed chorobami? Jaką dietą wspomagać leczenie?*. Rozdystrybuowano także materiały edukacyjne drukowane do jednostek współpracujących oraz za pomocą poczty elektronicznej cyklicznie rozsyłano materiały graficzne przygotowane przez Ministerstwo Zdrowia i GIS.

Zajęcia edukacyjne dla uczniów – Szkoła Podstawowa Nr 1 w Nowym Mieście Lubawskim

Wnioski

Działania prozdrowotne o tematyce wynikającej z bieżących zagrożeń epidemiologicznych budzą duże zainteresowanie wśród społeczeństwa. Należy w dalszym ciągu prowadzić edukację prozdrowotną społeczeństwa powiatu nowomiejskiego w zakresie kształtowania właściwych nawyków promujących zdrowie, a w szczególności prowadzić działania mające na celu poniesienie wiedzy społeczeństwa nt. profilaktyk ich chorób zakaźnych ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki zakażeń wirusem SARS-CoV2.